

Ingyenfüzet: „A tavaszi gabonavetőmagvak csávázásáról.“

Ára 20 fillér

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI

KÉPES HETILAP

Szerkesztőség: V., Báthory-utca 24. szám.
(„Falu“ Országos Földművelésügyi.)
Telefon: Automata 294—52.
Kiadóhivatal: VIII., József-körút 5. szám.
Telefon: József 463—09.

FŐSZERKESZTŐ:

SCHANDL KÁROLY dr.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások“ című füzetekkel együtt:

Egész évre 8 P. Félévre 4 P.
Negyedévre 2 P.

Budapest, 1931.

XII. évfolyam, 9. szám.

Vasárnap, március 1.

A kisgazdapárti nagyszabású terve az eladósodott gazdák megmentésére

Írta Schandl Károly.

A kisgazdapárti kormányzat már a múlt évben rendelkezésre bocsátotta az Ötös Bizottságnak azt az összeget, amellyel az árverés előtt álló olyan gazdák megmentése volt a cél, akik önhibájukon kívül jutottak bajba. Wekerle Sándor pénzügyminiszter azonban nagyon helyesen ismerte fel a földáresésben a további cselekvés szükségességét, hogy azokon a gazdákon is segíteni kell, akik nem állanak ugyan árverés előtt, de időben való segítés nélkül szintén

oda jutnak. Az Ötös Bizottság pénzével 1000—2000 kiválasztott gazdán lehetne segíteni. Mikor azonban 30—40.000 bajbajutott gazdáról van szó, az ilyen részletsegítés csak lélekháborúságra vezetne. Nagyon helyeselnék tehát a pénzügyminiszter azon elhatározását, hogy mindazon gazdákon iparkodik segíteni, akik 50 százalékon felül olyan adósságokkal vannak terhelve, amelyek előbb-utóbb a tönk szélére juttathatnák őket. A mezőgazdasági válság folytán

Horthy Miklós kormányzó megnyitja a norvég festőművészek budapesti kiállítását. Klebeisberg Kunó gróf, közoktatásügyi miniszter üdvözlí a Kormányzót.

általános teherkönnyítésre van szükség. Meg kell szabadítani a veszélyeztetett gazdákat a telekkönyvi rangsorban hátul lévő nyugtalan árukölesönöktől és oda kell hatni, hogy a terhek olcsóbb kamatozásuak legyenek. Mivel Wekerle Sándor reformtervezete — mely a napokban kerül nyilvánosságra — erre törekszik, a magyar gazdatársadalom nevében ezt a tervet őszinte örömmel köszöntjük.

A kisgazda- és földmivespárt az eladósodott gazdák megsegítésével újabb csattanós tanujelét adja annak, hogy nem ígéret és nem hangos szónoklással iparkodik a mezőgazdaságon segíteni, hanem cselekedetekkel, amelyek célhoz is vezetnek. Wekerle Sándor rendszere megvédi az ország közhitelét, mert elutasít minden moratóriumot, vagy olyan más veszélyes lépést, mely a magyar mezőgazdaság hitelét a külföldön kockáztatná. Viszont zseniálisan szorítja oda a magas kamatokat követelő hitelezőket, hogy elégedjenek meg olcsóbb kamatokkal, ha tőkéiket biztosítani akarják. Az állam nem vállal mást, mint a kibocsátandó kötvények kamatozásának és tőketörlesztésének szavatolását. Ugyanakkor azonban rászorítja a hitelezőket, hogy mérsékeljék a gazdák javára kamatköveteléseiket. Nem alkalmaz kényszerítést, de kiegyeztetni a hátul lévő hitelezőket részletengedmények árán adósaikkal. Maguk a pénzügyeztetek is belátják, hogy a pénzügyminiszter terve okos és előrelátó. Nem is görditenek eléje akadályt, úgy hogy az rövidesen az életbe is átmehet. Felszabadul sok ezer gazda a tönkremenés sötét gondjától a pénzügyminiszter kezdeményezése folytán.

Genfben a Nemzetek Szövetsége készíti elő az olcsó középlejáratu mezőgazdasági hitelek útját. Ezt a munkát elismerésreméltó tempóval egészíti ki a magyar kisgazdapárti kormány tervezete a magyar föld és földnépe megmentésére. Ma a szavak helyett a cselekedetek ideje van. Nem az a földművelő nép barátja, aki pompás szónoklatokban csillogtatja tudását, hanem aki zárt ajtó mögött — ha kell — komoly és hatásos cselekedeteket készít elő a magyar föld és a magyar földművelő társadalom megmentésére. Eddig is többet tett a magyar kisgazdapárti politika a magyar mezőgazdákért, mint egyes szomszédországok kormányzata az ottani mezőgazdaságért. Ez az oka annak, hogy a Nemzetek Szövetsége elismerése szerint is a magyar mezőgazdaság megítélése és hitelképessége kedvezőbb. Ha a kisgazdatársadalom azt akarja, hogy a cselekedetek komoly politikája érvényesüljön és a mostani világválságban felszinen tudja magát tartani, akkor vigyázzon és a hangos politikai ezermesterek helyett azokat kövesse, akik kevesebbet beszélnek, de komolyan dolgoznak a magyar földért.

Nyolcvan pengős holdpénzelőleg a kincstári dohánytermelőknek.

A pénzügyminiszter az öt katasztrális hold és azon felüli kincstári dohánytermelőknek az 1931. évi termelési engedélyek kiszolgáltatása után, legkorábban március havában katasztrális holdanként nyolcvan pengő rendkívüli holdpénzelőleget engedélyezett, azzal a feltétellel, hogy ezért az előlegért megokolt esetben két kezes készfizetői szavatosságot vállal. Kezesek nélkül tehát csak abban az esetben lesz folyósítható az előleg, ha a dohánytermelő tulajdonában lévő földbirtok tiszta értéke reá legalább nyolcszoros fedezetet nyújt. Bérloknel kezesek állításától eltekinteni nem lehet. A rendkívüli holdpénzelőleg kérelmezéséhez szükséges ürlap az illetékes dohánybeváltó hivatalnál kapható és 1 pengő 60 filléres bélyeggel látandó el. A pénzügyminiszter hozzájárult ahhoz is, hogy a rendkívüli holdpénzelőlegre jogosult termelők június havában katasztrális holdanként nyolcvan pengő rendkívüli kivételes holdpénzelőlegben részesülhetnek, amelynek feltételeire nézve később történik intézkedés.

Sipőcz Jenő harmadszor Budapest polgármestere.

A fővárosi közgyűlés február hó 18-án délután nagy lelkesedéssel választotta most már harmadikban polgármesterévé Sipőcz Jenő dr. volt polgármestert. A polgármesterválasztó közgyűlést délután öt órakor nyitotta meg Ripka Ferenc dr. főpolgármester, aki bejelentette, hogy a rendkívüli közgyűlés azonnal megalakította a szavazatszedő bizottságot és a szavazás határidejét esti fél hét órában állapította meg. Ezután a közgyűlést felfüggesztette. Néhány perccel hét óra előtt nyitotta meg újból a közgyűlést a főpolgármester, majd Gallina Frigyes tanácsnok-főjegyző felolvasta a szavazás eredményéről felvett jegyzőkönyvet, amely szerint a leadott kétszázötveneg szavazat közül százhetvenet szavazat esett Sipőcz Jenő polgármesterre. Sipőcz Jenő dr. ellenjelöltjei: Berczel Jenő és Buzáth János alpolgármesterek, a szavazás megnyitása előtt visszaléptek.

A törvényhatósági bizottság tagjai örömmel vették tudomásul a szavazás eredményét, majd pedig Ripka Ferenc főpolgármester Sipőcz Jenő törvényesen megválasztott polgármesternek nyilvánította. Az eredmény kihirdetése után kiadottság ment a megválasztott polgármesterhez, akit a bizottsági tagok éljenzése közben hoztak az üléssterembe. Sipőcz Jenő dr. polgármester azonnal letette a hivatali esküt, majd Ripka Ferenc főpolgármester beiktatta méltóságába az újonnan megválasztott polgármestert. A főpolgármester beszéde után Sipőcz Jenő meghatottan mondott köszönetet a választók bizalmáért, majd pedig hosszabb beszédben ismertette jövőendő munkaprogramját. A polgármester beszédben kifejtette, hogy tetteiben — mint eddig is — jogtisztelete vezérli és azt akarja, hogy a székesfőváros közigazgatásában ne legyen bürokratizmus. A főváros gazdálkodására vonatkozóan megjegyezte, hogy az elmúlt hat év alatt több mint kétszázötven millió pengőt fordítottak hasznos beruházásokra s a folyó évben a munkanélküliség enyhítése céljából különböző munkakialakítások teremtésére a főváros kilencvenkét millió pengőt áldoz.

A polgármester szavait élénk tetszéssel fogadták a közgyűlés tagjai. A székfoglaló beszéd után a dalárda elénekelte a Himnuszt, majd pedig Ripka Ferenc dr. főpolgármester az ülést berekesztette.

Magyar ember
magyar cégtől vásárol

minden hangszert,
melyet a legfinomabb minőségben és legolcsóbb árban

REMÉNYI MIHÁLY
hangszertelepe szállít.

Budapest, VI./29. Király-utca 58.

Kérje most megjelent új árjegyzékemet.

Hogy lehetne emelni a belföldi cukorfogyasztást?

Balogh Elemér m. kir. gazdasági főtanácsos, a *Hangya* vezérigazgatója, az elmúlt héten nagyérdemű előadást tartott Budapesten, a *Közgazdasági Társaság* rendezésében, a *cukor- és cukorrépakérdésről*. Részletesen ismertette a cukorrépa-termelők és cukorgyárak harcát, a helyzet javítását abban látja, hogy a *cukorfogyasztás belső emelését kell szorgalmazni*. Erre vonatkozólag a következő javaslattal szolgált:

1. *Szállítsa le a kormány* — a belfogyasztás 30 százalékos emelkedése reményében — különként 5—10 fillérrel a cukoradót.

2. Kényszerítse a kormányt a gyárakat, hogy *árúkat 10 fillérrel a vámparítás alatt állapítsák meg*, ami a cukor eladási árát további 10 fillérrel csökkentené. Ennek a kb. évi 10 millió pengőre rugó hiánynak a fedezetéről a gyárak máris gondoskodtak, egyrészt akkor, amikor Brüsszelben leszállították az exportkontingenst és így — azonos vámtételek mellett — a saját javukra megváltoztatták a belföldi fogyasztás és export eddigi arányát, másrészt, amikor a répaárak leszállítását tervbevétték. De különben is csak átmeneti veszteségről lehet szó, addig,

amíg az emelkedő belföldi cukorfogyasztás a hiányt kiegyenlíti.

3. Elkerülhetetlenül szükséges, hogy a gyárak, hitelképes közvetítőknél, *cukorhitelt is biztosítsanak*, a cukorforgalom lebonyolításának megkönnyítésére.

4. Ezzel kapcsolatban meg kellene változtatniok eladási feltételeiket is olyképpen, hogy a *kereskedelem a cukorközvetítésre többé rá ne fizessen*. Ez természetesen csak akkor lesz eredményes, ha a kicsinybeni eladási árat is fixirozzák, amit a kartel, tekintve, hogy monopóliuma van, könnyen keresztülvihet és ellenőrizhet.

5. Fenti intézkedésekkel egyidejűen *hatalmas propagandát kellene megszervezni az egész vonalon*, a közigazgatás, iskolák, szövetkezetek és kereskedelem bevonásával, a *cukorfogyasztás népszerűsítése* érdekében, kidombrítva annak nagy jelentőségét a táplálkozásra, a gyermekek testi fejlődésére. Tapasztalásból tudja, hogy ilyen jól megszervezett propaganda eredményes szokott lenni, csak akarni és cselekedni kell és nem szabad a magas vámok védelme alatt közömbösen elzárkózni a magasabb közgazdasági és közegészségügyi érdekek elől.

Békebonfók járnak a magyar barázdák között.

Igy tavasz felé mindig újra kísért a mezőgazdasági munkásság sorsa. Az utóbbi napok eseményei is erősen előtérbe tolták. Különösen a szociáldemokraták igyekeztek felfújni a helyzetet, hogy a maguk malmára hajtsák a vizet.

De lássunk csak tisztán. A mezőgazdasági munkanélküliség csökkentése nemcsak a magyar kormány, hanem a világ összes kormányainak egyik legfőbb gondja, mert a munkaalkalmak megteremtéséhez hihetetlen sok pénzre van szükség. Az igaz, hogy a mezőgazdasági munkásság helyzete nem valami rózsás, azonban korántsem olyan vésztojósó, ahogy egyesek fel akarják tüntetni.

Ezelőtt egy hónappal rosszabb volt a helyzet, mert a falvakban és városokban egyaránt sok volt a tavaszi szerződésből kimaradtak száma, akik nap-nap után álldogáltak az emberpiacon, lesve a munkát. Éppen azért most, tél vége felé, minden figyelmünk ismét a mezőgazdasági munkásság helyzetére irányul, mert ez a nagy réteg családjaikkal együtt a télen sok nélkülözésnek, sok szenvedésnek volt kitéve. Sokszor jártunk kinn a szegény emberek között az utolsó hónapokban és végighallgattuk őket, hogy mit beszélgettek maguk között. És megállapítottuk azt, hogy a jómódu gazda, a törpebirtokos, de főleg a mezőgazdasági munkás mind ugyanarról beszél, amivel tele van a lelkük: a *drágaságról, a pénztelenségről és a nehéz magyar sorsról*.

Ugy érezzük tehát, hogy sürgősen foglalkozni kell ezzel a kérdéssel, hogy megtaláljuk azokat a levezető csatornákat, amelyeken át csendesen és nyugodtan lefolyhat a felgyülemlt munkaenergia. Az egész világ mezőgazdasága küzd a nehézséggel. Nemcsak nálunk, hanem mindenütt nagy gondot okoz a vezetőknél a mezőgazdasági munkáskérdés megoldása. Amerika, Németország, sőt Olaszország is erősen birkózik vele és minden erejét megfeszíti, hogy pénzügyi egyensúlyának felborulása nélkül legyűrje a fenyegető rémet.

De a statisztika és az élet azt igazolja, hogy a régi nagy Magyarországon 12 millió mezőgazdasággal foglalkozó ember közül három millió volt a mezőgazdasági munkás. Megcsónkított hazánkban pedig *három és fél millió földműves közül másfél millió a mezőgazdasági munkások száma*.

A munkanélküliség kérdésében az utóbbi napokban erőteljes fordulat állott be, mert a kormány nagyobb ösz-

szegeket szavazott meg az időszaki, köz- és szükségmunkák megkezdésére, ahol a földmunkások ezrei találják meg megélhetésüket. De még itt sem állt meg, hanem minden erejével odatörekszik, hogy az újabb emberrajokat beállithassa a munka frontjába, hogy munkaalkalmak megteremtésével tisztességes megélhetést és becsületet nyerhet szerezhesse a földmunkás családjának.

Akárhogy festik is az ördögöt a falra azok, akiknek érdekük a zavarosban halászni, maga a mezőgazdasági munkásság is megállapíthatja azt, hogy az illetékesek a mai mostoha idők közepette mindent elkövetnek ennek az értékes és nemzetenfenntartó osztálynak az érdekében, amely a munkából és a háborúból egyaránt kivette a részét. Természetesen ez nem megy csak úgy máról-holnapra. Mindenhez idő kell.

A magyar falu népe, különösen pedig a törpebirtokos mezőgazdasági munkásság meg lehet róla győződve, hogy

Sipőz Jenő dr.,

Budapest ujonnan megválasztott polgármestere esküt tesz. Mellette áll Ripka Ferenc főpolgármester.

a legsürgösebb feladatok közé tartozik a magyar falu emberfeleslegének elhelyezése és megelhetésének biztosítása, kenyeret jelentő munkaalkalom formájában.

De, sajnos, tudunk olyan esetekről is, amikor a mezőgazdasági munkásság és a falusi kisemberek válogatják a munkát. Éppen azért nyomatékosan felhívjuk a hazáját szerető mezőgazdasági és földmives munkásság figyelmét, hogy ne válogassa a munkát, hanem vegye úgy, ahogy kapja, mert hiszen az ország is súlyos helyzetben van. Ilyen körülmények között pedig ma jobb egy veréb, mint holnap egy tuzok.

De arra is figyelmeztetjük a falu népét, hogy ne üljön fel az izgatónak, mert ma nagyon sokan járnak a falut, akik a nép bajából, a nyomorúságból és a nehéz helyzetből a maguk számára akarnak teremteni jó megelhetést. A magyar falvakban soha nem volt talán ilyen nehéz az élet, mint napjainkban. Küzd a gazda, de még jobban küzd a mezőgazdasági munkásság, amelynek ke-

nyere már igen szükösen járja. És ezt az időszülte keserűséget használják fel azok, akik báránybőrben bujt farkasokként járnak ki a föld népe közé.

Legyen tehát óvatos és vigyázzon éberen a falu népe, különösen pedig a földmives munkásság arra, nehogy újra becsapják és eszköznék használják fel a nyomor vámszedői. Amikor pedig a falvakban és tanyákon megjelennek ezek az álapostolok, akik a hit, kitartás, bizalom helyett a kétségbeesést és keserűséget hirdetik, akkor tessék eljéki ki őket, mert ezek a konkolyhíntők akaratlanul is a nemzet pusztulását szeretnék, ma, amikor a falu és a földmives nép élet-halálharcában gazda, földmives, iparos és mezőgazdasági munkának egyaránt keményen össze kell fogni a jobb magyar jövőért.

Vigyázzon tehát a mezőgazdasági munkásság, mert békebontók járnak a magyar barázdák és a behavazott, hallgató falvak és tanyák között!

Szekeres László dr.

Albrecht királyi herceg előadása a „buzanap”-on.

Az Országos Mezőgazdasági Kamara által rendezett buzaértekezlet befejeződött. A legutóbbi néhány ülésen legelső sorban is Hoyos Miksa gróf foglalta össze az előadások eddigi eredményét, mely szerint a következő teendők volna a szükségesek:

1. A jövő buza-termelés irányításához biztosítani kell az összes arra hivatott szakintézmények együttműködését.
2. A helyes irányításra szükséges volna egy külön véleményező szervezet, az u. n. *buzatanács* megszervezése.
3. A buza-nemesítésre kiváló gondot kell fordítani és azt a megállapítandó kormányzati szempontok szerint kell irányítani.
4. Szélesebb keretekben és szakzerű vizsgálatokkal kísérve folytatni kell az eddigi termelési kísérleteket.
5. Megállapítandók az azonos viszonyok között legtöbb hozással termelhető egyöntetű buzafajták és ezeknek a fajtáknak a termelését a megfelelő kormányzati intézkedésekkel, nevezetesen vetőmagkicséréléssel, árendeménnyel, szállítási engedménnyel, stb. elő kell segíteni.
6. A buza márkázása még nem időszerű, de a származási hely szerinti megjelölés helyett belső érték szerint kell megjelölni a buzákat különböző minőségi értéktípusait. Külföldi célra egyelőre keverés útján kell azonos piacképes áruval gondoskodni.

Albrecht kir. herceg előadása.

A figyelemmel fogadott összefoglalás után megindult a vita. A vitában első felszólalónak Albrecht királyi herceg jelentkezett, aki előadásában többek közt a következőket mondotta:

— A termelési politika főleg a kisebb gazdaságok termelésének irányítására hivatott. A kisgazdaságok őrjási szerepet játszanak buza-termelésünkben. A mezőgazdasági kamaráknak termeléspolitikai tevékenységét jobban kellene dotálni. Az eddigi vetőmagkicsérési keretei ugyanis oly szűkek, hogy a kísérletezés jellegét nem haladják meg. Körülbelül évi 20–30 ezer métermázsa vetőmag kiosztásáról van szó a 2,8–3 millió métermázsa országos vetőmagszükséglettel szemben, tehát ez utóbbinak körülbelül 1 százalékáról. A földmivelésügyi minisztérium a jövőben azt tervezeti, hogy 60-tól 100 ezer métermázsa évi turnusokban fogja a vetőmagot kicsérélni. *Kivánatos volna, ha ez az igen helyes elgondolás is még sokkal nagyobb mértékben hajtható végre.*

— Elsőrendű állami feladat a kikeresett legjobb fajtákat elszaporítani és a termelők rendelkezésére bocsátani, de ez, amennyire szükséges, annyira nem elegendő. *Ezt kísérnie kell és ki kell egészítenie a termelési politika egyéb módozatainak és ezekre akarom a figyelmet felhívni.* Elsősorban szükséges, hogy a termelők legszélesebb körében felköltessék és ébrentartsák a készség és a becsvágy arra, hogy *köössék a helyes termelési irányzatot.* Ezen a téren nagy szerepet játszik a *propaganda.* Javaslatom, amellyel az Országos Mezőgazdasági Kamara él lépék, az, hogy *gondoskodjék a falu a termelési*

politika eszméinek elterjedéséről. De még tovább megyek: a társadalmi módszer nem mindig elegendő céltudatos termelési törekvések megvalósítására. Itt azután felmerül az a nagy kérdés, tud-e és ha igen, mily mértékben és módokon avatkozzék bele az állam a termelési irányzatok megvalósításába és biztosíthatja-e azokat?

— A mezőgazdasági hitelkérdést tartom a rendezésre váró egyik legsürgösebb feladatnak. A súlyos adósságok konverziója, az elmerülni készülő birtokok megmentése őrjási érdek. Ugyanilyen fontos biztosítani a mezőgazdaság részére oly olcsó hitelt, amely az eddigi súlyos eladósodástól a jövőben megóvjá, mert a mai mezőgazdasági hitelek annuitásait nem lehet kigazdálkodni. De legyen szó akár egy üzem szanálásáról, akár kedvezményes hitel nyújtásáról, ez lehetne az a jogcím, hogy az állam erre hivatott szervei útján bizonyos fokú befolyást biztosítsanak magának a gazdasági üzem vitelére és termelésének tökéletességére.

— Ki szeretném végül domborítani, hogy a feltétlen szabadság híve vagyok, de ez a gazdasági szabadság csak addig a határig mehet, míg a gazdasági válság egzisztenciális krízissé nem válik. Amikor ugyanis ez a veszély fennáll és ezt ma külön bizonyítani nem kell, akkor a gazdasági krízis eléggé érinti a nemzet egyetemes közgazdasági érdekeit ahhoz, hogy ebben a megállapításban egymagában is az állam megtalálja a beleszólas jogcímét.

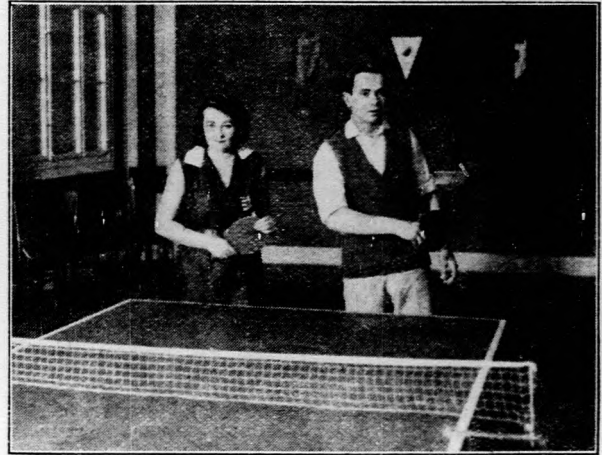
Hatalmas taps fogadta a rendkívül érdekes fejtegetést s azután következtek a többi szónokok.

A vita.

Bottlik József állást foglalt az általános monopólium ellen, de javasolta a központosított kivitelt és szükségesnek mondotta a *16 szeszszokványok revízióját.* — Sokorótpálai Szabó István a minőségi termelés fejlesztését hangsúlyozta, vándortanárok alkalmazását sürgette és a prémium bevezetését javasolta a helyes termelési irányt követő gazda számára. — Kiss Ernő felsőházi tag a minőségbuza termelését tartja elsőrendű feladatnak, mert ebben nincs túltermelés. Helyesli a zárt területek megállapítását és az export egységes megszervezését. — Schrockner Lipót a malomipar szempontjait emelte ki s ezzel összefüggésben utalt a minőségi termelés fontosságára. — Hertelendy Miklós a gazdasági diktatura ellen sem emelte kifogását, ha ez megszüntetni tudná az iparcikkék és mezőgazdasági termékek közötti árszeparitást. — Fleischl Pál kifejtette, hogy a mai rendszer mellett nincs, ami buzdításon hassen a minőségi buza termelésére. — Treitz Péter szerint a buza-kérdés megoldásánál nagy jelentősége volna a talajfelvételi eredmények hasznosításának. — Gyömörey István a minőségi buzákat jelentőségét méltatta s ezek természetének elterjesztése mellett foglalt állást. — Balogh Bruno szerint magánkezekben levő nemesítésre teljesen nem lehet alapítani a buza-termelési irányítását. Díjtalan minőségvizsgálatot kell biztosítani. — Frey Kálmán megállapította, hogy a nemesítők nem rottották a buza minőségét, hanem a nemes buzákat hírneve azért romlott, mert hozzá nem értők is beavatkoz-

tak a dologba és nem nemes búzát hoztak forgalomba nemesített buzáknak. A termelő megsegítésének olyan módját kell választani, amely tényleg teljes egészében a termelőnek jut. Ez a boletta. — *Dános Árpád* arra utal, hogy 1924 óta minden állami tárca költségvetése lényegesen emelkedett, csak a földművelési tárca nem. Nekiünk változatlanul többtermelésre kell törekedni, mert az felezi legjobban a gazda számítását és az ország érdekét. — *Maier Ottó* malomigazgató a malomipar szempontjából szólalt föl. — *Szabó Lajos* szerint a buza minőség javítása közben elsősorban a kisbirtokokat kell figyelembe venni. Szükséges, hogy az állam vegye ellenőrzés és irányítás alá a növénynevelést. — *Buday Kálmán* a régi eredeti tiszántúli buza kiválóságait emeli ki. — *Éber Ernő* szerint a nemesített vetőmagok kiosztási rendszere nem jó, tehát a minisztérium új programjában szakítson az eddigi rendszerrel. A termelő szövetségeket létesítést tartja szükségesnek. — *Virány Egon* a kiviteli prémium mellett foglal állást.

Hatvany Endre báró a Buzatanács felállítását mellett foglalt állást. *Baranyovits Rezső* szerint a hivatalos helyről nem tárgyilagosan közölt eredmények nagy erkölcsi kárt okoztak a magyar búzáknak. *Kulin István* a buza terület csökkentését csak kisebb mértékben tartja megvalósíthatónak. *Sárossy Sándor* birtokos azt javasolja, hogy a buza termelési kísérletekbe a Manitóbát is vegyék fel. *Adorján József* dr. a talajstruktúrájának (szerkezetének) a buza minőségére gyakorolt hatására hívja fel a figyelmet. Tapasztalatai azt mutatják, hogy a talaj fizikai szerkezetének lazítása nem kedvez a buza minőségének. *Kánitz László* földbirtokos szerint a buza kérések csakis a nemesített minőségi fajtákkal oldható meg. *Rajecz Géza* szerint a hazai termelés a világ termelésének mindössze egy százaléka, mennyiségben tehát könnyen alul maradhatunk. *minőségi búzáink azonban mindig eladható lesz.* *Legény Ödön* növénynevelő igazgató rámutatott arra, hogy kiváló minőségű búzát csak abban az esetben tudunk termelni, ha ennek alapja

K. Mednyánszky Mária és Szabados Béla,
az asztali tenisz világbajnokai.

a fajtaban rejlik és ha a termelési tényezők ezt az alapot érvényre juttatják. *Dégen Árpád* dr. szerint kisebb kiérlelési százalék mellett jobb minőségű lisztet lehet előállítani.

Végül *Hoyos Miksa* gróf néhány szóval lezárta a buza napokat és annak a reményének adott kifejezést, hogy a felvetett kérdést nagy lépéssel sikerült előbbre rinni.

Az albán király ellen revolvertes merényletet követtek el Bécsben.

Achmed Zogu albán király és kísérete ellen február hó 20-án este revolvertes merényletet követtek el az osztrák fővárosban. A király, aki betegsége gyógykezeltése végett Bécsben tartózkodik, február hó 20-án este a bécsi Operaház előadását nézte végig s az előadás végeztével két kísérőjével az „Imperial” szállóban lévő lakására akart hajtani. Amikor a király kíséretében lévő két ur kinyitotta a király előtt az Operaház bejáratának ajtaját, két frakkba öltözött fiatalember gyilkos revolvertüzet intézett a király és kísérete ellen. *Topolija* őrnagy szárnysegéd azonnal revolvert rántott és több lövést adott le a merénylőkre. A két merénylő hatszor lőtt a király felé, azonban a golyók a király szárnysegédét, *Topolija* őrnagyot, továbbá *Libohova* minisztert érték. Az őrnagy a helyszínen meghalt. *Libohova* pedig megsebesült. A revolverdörrenésekre pillanatok alatt óriási tömeg gyűlt össze és a járőkelők azonnal elfogták a merénylőket, akiket még a helyszínen agyba-főbe vertek, úgy hogy a rendőrség alig

tudta elve kiszabadítani a feldühödött közönség kezei közül.

Amint a rendőrség megállapította, a revolvertes merényletet *Asiz Kami* és *Ndok Gjoelossi* albán állampolgárok követtek el. A merényletnek politikai háttere van. A revolvertes merénylet alatt a király sem vesztette el lélekjelenlétét és mikor észrevette, hogy kísérőt golyó érte, maga sietett először segítségükre. A merénylet után a király visszament az Operaházba, majd pedig az „Imperial” szállóba hajtatott.

Éjszaka háromnegyed tizenkét órakor *Schober* osztrák alkancellár és külügyminiszter szállóbeli lakásán felkereste *Zogu* királyt és sajnálkozását fejezte ki a merénylet ellen és örömeinek adott kifejezést, hogy a király sértetlen maradt. *Auriti* bécsi olasz követ éjszaka egy órakor megjelent *Zogu* király szárnysegédénél, hogy a merénylet részleteiről érdeklődjék. A követ kormánya nevében örömet fejezte ki afölött, hogy a király sértetlenül maradt.

A bajbajutott gazdák szanálása az Egységspárti értekezletén.

Az Egységspárti február hó 19-én értekezletet tartott, melyen legelsőnek *Erdélyi Aladár* a cukorrépa árának megállapítása körül felmerült nehézségekre mutatott rá. A termelők azt kívánják, hogy a termelési költségeket megkapják és a mai viszonyok között a közérdek is azt kívánja, hogy legelőbb ott, ahol lehet, megadják a termelőknek azt, ami őket joggal megilleti.

Bud János kereskedelemügyi miniszter válaszában hangsúlyozta, hogy az érdekeltségek között a cukorrépa áráról folyó tárgyalások annyira haladtak, hogy a megállapodás már a legközelebbre várható. Minden jel arra vall, hogy olyan megállapodás fog létesülni, amely a különböző igényeket kielégíti. A kálitások kedvezőek.

A kereskedelemügyi miniszter választát a pártértekezlet helyesléssel vette tudomásul.

Putnoki Móric felvilágosítást kért az irányban, milyen tervéi vannak a kormányoknak a buza árának a megfelelő szinten való tartására. A boletta, szerinte, a gyakorlatban bevált és a gazdák számára erős segítségét jelentett.

Bethlen István gróf miniszterelnök válaszában mindenekelőtt hangsúlyozta, hogy a gazdasági krízis ma fokozott mértékben fennáll, a kormánynak tehát fokozott mértékben kötelessége, hogy foglalkozzék ezzel a kérdéssel. A buza árának krízise olyan probléma, amelyet egyedül nemzeti eszközökkel megoldani nem lehet. Ezen a téren ismeretesek azok a lépések, amelyeket a kormány már megtett s időelőltinek tartaná, ha a bolettatörvényvel, akár annak elejtésével, akár átdolgozásával mindaddig foglalkoznánk, amíg kereskedelmi tárgyalásaink lezárva nincsenek. A kormány, mielőtt módjában lesz, összeülőgő képet ad a tárgyalások eredményéről, de a belső törvényhozást is előkészíti az év júniusáig abból a célból, hogy a mező-

gazdaságunk szükséges segítségét vagy a bolettával, vagy más módon megadja.

Az értekezlet megnyugvással vette tudomásul a miniszterelnök válaszáat.

Wekerle Sándor pénzügyminiszter foglalkozott az ötos bizottságnál előkészített hitelek kérdésével. Kijelentette, hogy a bajba jutott gazdahiitek megoldása tekintetében a tárgyalások megindultak és a kérdés a legjobb úton halad. A törvényjavaslatot első formájában már letárgyalták azokkal a pénzintézetekkel, amelyek a hitelben érdekelve vannak. A Takarékpénztárak és Bankok Egyesülete, mint az érdekeltektől pénzügyintézeteknek hivatalos képviselője általában igen előékeny magatartást tanúsított és hajlandóan mutatkozott arra, hogy a hosszulejáratu és rövidlejáratu hiteleket rajthagyja azokon a birtokokon, amelyeket az ötos bizottság közreműködésével szánálni fognak, úgy hogy ezzel meg van adva az a bázis, amelyre el lehet indulni abban az irányban, hogy a gazdákat terhelő többi tartozásokat is megfelelően meg lehessen oldani. Reméli, hogy a legközelebbi pártértekezleten már bővebben tájékoztathatja a pártot.

A kormány nemcsak egy kis töredéknek akarja a bajait orvosolni, hanem nagy átfogó tervvel kíván előállni, ezért tart hosszabb ideig e kérdés megoldása. Ez az akció semmiesetre sem lehet olyan, hogy azokat is szánálja, akik fizetőképeseek. Abszurdum volna közpénzeket azok szánására fordítani, akik adósságukat meg tudják fizetni. Vannak olyanok is, akik úgy timentik fel ezt az akciót, mintha itten már országos baj volna. Ez sem helytálló; a mi eladósodásunk nem olyan nagy, mint volt a háború előtt. Vannak az országban egyes vidékek, ahol vannak kisebb-nagyobb bajok, ezek azonban a gazdasági válság következményei.

Végül arra kérte a párt tagjait, legyenek bizalommal a kormány működése iránt és hassanak oda, hogy a különböző híreszteléseket megcáfolják, mert ha ezek külföldre jutnak, azok aláássák földhitelünket. Itt nincs szó moratóriumról. Nincs szó arról sem, mintha fizetni nem akarnánk, vagy pedig külföldi kötelezettségeinknek nem akarnánk eleget tenni. Kizáróan és egyedül arról van szó, hogy az összes érdekelteket megegyezésével a mai viszonyok között lehető megoldást találjunk.

A pénzügyminiszter kijelentéseit a párt tagjai megnyugvással vették tudomásul és ezzel az értekezlet véget ért.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

A képviselőház ülése.

A képviselőház február 19-iki, csütörtöki ülésén a kartelevit javaslattal általános vitáját folytatták. Petrovác Gyula azt hangsúlyozta, hogy az építőipar válságának legfőbb okozója a kartelevit szükségességének tartja legelső sorban, a bank-kartelevit kinövéséit lefaragni. A javaslatot elfogadta.

Ezután Bud János kereskedelemügyi miniszter válaszló Gaal Gastonnak, a kartelevit-kérdésről elmondott beszédére. Első sorban visszautasította azokat a szemrehányásokat, amelyekkel Gaal Gaston a kormány tarifapolitikáját illette és amelyek alkalmasak voltak arra, hogy a közvéleményt megtéveszék. Gaal Gaston nem veszi észre, hogy Európában a század első évtizede óta a gazdaságpolitika iránya megváltozott és ugyiszólván egész Európa védővamos politikára tért át; az elzárkózás,

a tilalmi rendszer és a kontingentálási rendszer politikájára. A kereskedelmi szerződéseknél ezzel a rendszerrel harcolnak ki ma az államok előnyöket. Ezekben a kérdésekben befelé lehet vitatkozni, kifele azonban egységes álláspontot kell képviselni a közérdek szempontjából és nem tesz jó szolgálatot az, aki ezekben a kérdésekben állandóan szemben áll a kormánnyal. Állást foglalt ezután a kereskedelemügyi miniszter az ellen, hogy Gaal Gaston társadalmi osztályokat állít szembe és kritizál a közvélemény előtt, amivel egyáltalán nem tesz jó szolgálatot. Végül visszautasítja a miniszter azt, hogy Gaal Gaston az egyik termelési ág vezetőit Sobri Jóskaival és Róza Sándorral hasonlítja össze; a legelősebben tiltakozik az ilyen súlyos támadás ellen. A legveszedelmesebb ut ez, amikor gyűlöletet szít valaki társadalmi vagy gazdasági ágak között, mert ez a gyűlölet könnyen átesap egyéb tere is és amint a történelem igazolja, ennek végeredményben mindig a földirtok valotta kárárt.

A miniszter élénk helyesléssel fogadott beszéde után Buday Dezső ostromozta a kartelevit visszahúzásait, majd a törvényjavaslatot elfogadta.

A február 20-iki, pénteki ülésen Kun Béla kifogásolta a javaslat hiányait, majd farkasfalvi Farkas Géza szólalt fel. Örömmel üdvözli a javaslatot, mert az a meggyőződése, hogy a kartelevit kártevőit meg tudja akadályozni. Nem csoda, hogy nagy az elkeseredés a kartelevit szemben, amikor a mezőgazdasági termények és az iparcikkek árai között szörnyű eltolódás van. Kifogásolja a bankvezérek és vállalati vezetők óriási jövedelmét. A javaslatot elfogadta.

Gál Jenő beszéde közben megjelent a diplomáciai karzaton Pablo Ascarate, a Népszövetség kisebbségi osztályának előadója, akit Gál Jenő néhány szóval köszöntött.

A Ház február hó 21-én, szombaton, és február hó 23-án, hétfőn nem tartott ülést.

Évi másfélmillió pengős megtakarítás a szénáraknál.

A kormány tagjai február hó 20-án Bethlen István gróf miniszterelnök előlékésével minisztertanácsot tartottak, amelyen Bud János kereskedelemügyi miniszter bejelentette, hogy a szénbányákkal folytatott tárgyalásai a MÁV szénszükségletének biztosítására eredményesen befejeződtek. A bányák az eddigi árakkal szemben az egész vonalon hat és fél százalékos engedményt tettek s ezen az alapon a minisztertanács hozzájárult ahhoz, hogy a megállapodásokra nézve az újabb szerződések megkötésének az illy módon elért megtakarítás összege meghaladja évenként a másfél millió pengőt.

A vasut szükségletének egyik legfontosabb tétele a szénmel való ellátás. A magyar szénbányákkal kötött szerződés nemrégiben járt le s ekkor Bud János kereskedelemügyi miniszter, mielőtt ajánlattevésre szólította volna fel a bányákat, takarékoskossági politikájának megfelelően kijelentette, hogy a legutóbbi árakkal szemben lényeges engedményt kér a bányáktól. A meginduló tárgyalások során a bányák három százalékgig mentek el engedményekkel, amit a kereskedelemügyi miniszter nem fogadott el. Az újra felvett tárgyalások most azzal az eredménnyel végződtek, hogy a bányák hat és fél százalékos, tehát az eredetnek száz százaléknál nagyobb engedményt adtak az elmúlt évi árakra vonatkozóan. A szénbányákkal folytatott tárgyalások eredménye az igazolja, hogy a kormány a kartelevit szemben is igyekszik érvényt szerezni a nemzeti és az ország általános gazdasági érdekeinek.

Két jelölt a nagyatádi kerületben.

A nagyatádi választókerületben benyújtott ajánlások ívek felülvizsgálását most fejezte be a választási biztos és kihirdette az eredményt, amely szerint Kisvárd János hivatalos egységespárti jelölt 6119 ajánlásából 5504, Ambrus István ellenzéki kisgazdapárti jelölt 1600 ajánlásából 1089 érvényes és így — miután mindkét jelölt megszerezte a szükséges mennyiségű aláírást — február 25-én sor kerül a választásra.

Tíz százalékkal csökken az állami alkalmazottak létszáma.

A hivatalos lap az elmúlt héten közölte a kormány rendeletét a tisztviselők létszámának újabb csökkentéséről. A rendelet szerint az állami rendszerű fizetési osztályba tartozó tisztviselők és gyakornokok új létszáma 13.27 fő lesz, amely létszám 1968 fővel, vagyis 9,2 százalékkal kevesebb, mint az 1929—30. évi létszám. A bírák új létszáma 1731 fő lesz, amely 207 fővel, vagyis 10,7 százalékkal kevesebb, mint az 1929—30.

Villanyerőre berendezett homoru borotva köszörülés

Alapítási év
1897

Angol és solingeni finom acéláru raktár

FLASNER LAJOS kézműves és
műköszörűldő

Budapest, VIII., József-körut 17. szám.

Köszörülés és javítás olcsó áron. Lónyirógépek javítása és eladása.

Vidéki rendeléseket 24 órán belül eszközl.

Ezt a hirdetést vágja ki és vásárlásnál mutassa be. Kedvezményben részesül.

évi létszám. A tanszemélyzet új létszáma 9791 fő lesz, amely létszám 129 fővel nagyobb, mint az 1929—30. évi létszám. A tanszemélyzet egyes csoportjainál is történt ugyan összesen 71 főnyi létszámapasztás, ezt a létszámapasztást azonban ellensúlyozta az a körülmény, hogy az 1930—31. évben az iskola-kötelesek számának 6.4 százalékkal történt növekedése folytán az állami elemi iskolai tanítóknak számát kétszáz fővel szaporítani kellett. A *kezelők új létszáma* 1563, a *díjnokok új létszáma* 1869 lesz, amely két létszám összesen 385 fővel, vagyis 10.1 százalékkal kevesebb, mint az 1929—30. évi létszám. Az *állami rendszerű altisztek és kiscigó új létszáma* 7550 fő lesz, amely 820 fővel, vagyis 9.8 százalékkal kevesebb, mint az 1929—30. évi létszám. A pénzügyőri altisztek új létszáma 2520 fő lesz, amely 280 fővel, vagyis 10 százalékkal kevesebb, mint az 1929—30. évi létszám. Az állami közigazgatásnál tanszemélyzet nélkül az egész apasztás ezek szerint 3060 fő, mely 9.64 százaléka az 1929—30. évi létszámnak. Apasztás történik ezenkívül az állami üzemeinknél is.

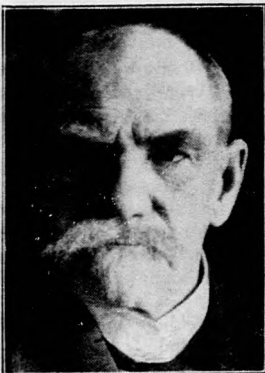
Januárban négy és fél millió pengővel több volt a behozatal, mint a kivitel.

A Statisztikai Hivatal közlése szerint januárban a behozatal értéke 44.3 millió, a kivitel értéke pedig 39.7 millió pengőt tett, a január havi mérleg tehát 4.6 millió pengő behozatali többlettel zárult. Az 1930. évi januárjához viszonyítva a behozatal 23.2 millió pengővel, a kivitel pedig 40.2 millióval esett vissza. Legnagyobb mértékben a nyers és megmunkált fa, a szén, az ásványolaj, a nyers pamut, továbbá a pamut- és gyapjuszövetek behozatala csappant meg, ezenkívül a fontosabb áruk egész sora jelentősen kisebb mértékben érkezett az országba, mint a múlt év januárjában. A kivitel értéke az 1930. évi január havi forgalomhoz viszonyítva a felére csökkent. A legfontosabb kiviteli cikkek exportja rendkívüli mértékben lepadt. Első helyen említendő a vágó- és igásállatok, a buza, a liszt, a cukor, a hus és a toll kivitelének nagymértékű visszaesése. Lényegesebb emelkedést csak a műselyem szövetek kivitele mutatott.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

A spanyol helyzet tisztázódott.

A spanyol kormányválság megoldására vonatkozó törekvések során Alfonz király legelőbb Sanchez Guerrát, Spanyolország régi vezető politikusát bízta meg kormányalakítással. Sanchez Guerra azonban huszonnégy órán belül visszaadta megbízását a királynak, amennyiben a köztársasági vezérférfikkal való tanácskozása eredménytelen maradt. Guerra egyébként azt kívánta a királytól, hogy távozzék külföldre és tartózkodjék ott addig, amíg az alkotmányozó nemzetgyűlés dönt az államforma kérdéséről. A király Sanchez Guerra kudarcát után Aznar tengernagyot bízta meg kabinetalakítással. Aznar

Svinhufvud, a finn köztársaság új elnöke.

aki eddig miniszterelnök volt. Az új elnök a kommunista-ellenes mozgalom vezére.

Szabadalmazott

HAIDEKKER-HUNGÁRIA

drótfonat

kitűnő

kerítés

HAIDEKKER SÁNDOR r.t.

Budapest, Üllői-ut 48/27.
Fiók: VIII., Fiumei-ut 3. sz.

tengernagy vállalkozása sikerrel járt és az új kormány, mely a királyság híve, letette az esküt. Berenguer tábornok, a lemondott miniszterelnök, a hadügyi tárcát vállalta az új kormányban.

Amerikai lap a cseh népszámlálás botrányáról.

A *Newyork Times* című amerikai lap lesújtó kritikát mond Csehország és Románia népszámlálási manőveréről. Ezek a módszerek — mondja a lap — valósággal Herodes-eljárásra emlékeztetnek. Az említett országok földmives lakossága a sanyargatás következtében gyakran a Szent Család példáját szeretné követni s ha tehetné, elmenekülne a népszámláló biztosok elől. A továbbiakban a lap gunyosan emlékezik meg a román népszámláló-biztosok sztrájkjáról s bohózatba illőnek mondja a román népszámlálás technikai lebonyolítását. Végül a cikk dicsérelőleg emlékezik meg a magyar népszámlálás lebonyolításáról s hangoztatja, hogy a háboru előtt sokat vádolt Magyarország most a kisananttal szemben valósággal az igazságosság példaképeinek mutatkozott.

Zágrábban bevették a magyar konzulátus ablakait.

Zágrábban február hó 21-én a Színház-téren tüntető gyűlést rendeztek a jugoszláviai terrorisztikus bombamerényletekkel kapcsolatban. A tiltakozó népgyűlés után a megjelentek egy része az olasz konzulátus elé akart vonulni. Szándékukat a kerékpáros- és lovasosztatokkal megerősített rendőrség megakadályozta ugyan, azt azonban nem tudta megakadályozni, hogy a tüntetők be ne verjék a Corso- és Astoria-kávéház, valamint három, ugy látszik olasz kereskedők birtokában lévő üzlet ablakait. A népgyűlésen, hír szerint, viharosan tüntettek Olaszország, Ausztria és Magyarország ellen. Egy egyént a tömeg vállára emelt és ez az ember lázító beszédet tartott Olaszország, Ausztria és Magyarország ellen. A magyar konzulátusnál csak akkor lépett közbe a rendőrség, amikor a tömegből kövekkel kezdtek dobálni a konzulátus épülete felé. A konzulátus épületének ablakait bevették.

Politikai gyilkosság Zágrábban.

Február hó 18-án este Zágráb egyik legforgalmasabb utcáján egy ismeretlen szerb orgyilkos vasbottal leütötte Sufflay Milán dr. horvát egyetemi tanárt, a horvát politikai élet ismert vezérét. Az ütés olyan hatalmas volt, hogy Sufflay professzor koponyája szétzúzódott. Sufflay Milán másnap sérülésébe belehalt. Sufflay Milán egyetemi tanulmányait Budapesten és Bécsben végezte és a háboru előtt a Magyar Nemzeti Múzeum tisztviselője volt és innen hívták meg a zágrábi egyetem tanszékére. A szerbek 1920-ban magyarpártoló magatartása miatt nyugdíjazták, de nem adtak számára utlevelet és nem jöhetett Magyarországra, pedig a budapesti egyetem a keleti történelem tanszékére hívta meg a híres tudóst. Az orgyilkos merénylet híre és a tudós tanár halála egész Horvátországban mély részvétet és felháborodást keltett.

MEZŐGAZDASÁG

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

A herefélék magtermesztéséről.

A heremag és lucernamag jövedelmező termesztésével örvendetes mértékben kezdenek gazdáink foglalkozni. Ez a természeti ág szakértelemmel és hozzáértéssel üzve, nemcsak magángazdasági, hanem országos érdek is. Nagy hiba azonban, hogy a magyar gazda, kevés kivétellel, nem sok gondot fordít a heremagtermesztésre. A magnak hagyott lucerna és herefélék vetése gazos, sokszor nagyon arankás és gyenge. Ezért elsőrendű árut csak kevés gazda képes előállítani. A helytelen kezelés, de amellet a talaj soványasága következtében is a könnyűszerrel elérhető közepes átlagon alul marad a legtöbb magtermés. A magnak hagyott lucerna- és hereféléknek tisztának és gyomtalanoknak kell lenniök. Különösen nagy gondot kell fordítani arra, hogy ne legyenek arankások. Az első kaszálást már a gyomosság veszélye miatt sem lesz célszerű — csak igen kivételes esetekben — magnak hagyni. A rovar-, de különösen ápión-kár legnagyobb szokott lenni az elsősarjadzásu herében. A lucernának első sarja egyenlőtlenül és tökéletlenül köt magot, sok csiráját elrugja, jobb tehát, ha a lucernának és az évente több kaszálást adó hereféléknek magját a második sarjadzás után fogjuk. A lucerna és herefélék magkötésének tökéletlensége igen gyakran a magképzéshez szükséges táplálóanyagok elégtelenségével magyarázható. Különösen foszforsavra van a magképzéshez szükség. Ha megfigyeljük az ősszel, vagy a tél folyamán 150—200 kg. szuperfoszfáttal megtrágyázott maghereket, azt fogjuk tapasztalni, hogy a trágyázatlannal szemben lényegesen tökéletesebb és jobb lesz a kötésük. Tehát nemcsak a zöldtakarmány nyeres, illetve a szenatermelés szempontjából fontos a herefélék szuperfoszfáttal való rendszeres trágyázása, hanem a magtermésre is ugyanilyen jó hatása van. Ha a szuperfoszfátot nem használó lucerna- és heremagtermesztő gazdák néhány lelkiismeretes kísérletet végeznenek szuperfoszfátrágyázással, meggyőződnenek arról, hogy az nemcsak a magtermést fokozza, hanem a mag minőségét is tetemesen megjavítja.

(—csy.)

A tengeri vetőmag kiválogatása.

A gondos gazda már a tengeri törésénél igyekszik a termelt fajta jellegének leginkább megfelelő és legjobban beérett, jól benőtt, egészséges csöveket vetőmagnyeres céljaira különválogatni és elkülönítve elraktározni.

Ha a vetőmagnyeresre alkalmas csöveket nem választottuk ki még ősszel, a tengeritörés folyamán, úgy a görében vagy a padláson lévő készletből kell ezeket kiválogatnunk. Erre a munkára a télvégi napok alkalmasak, mikor külső munkákat még nem végezhetünk.

Válogassuk ki a legjobban benőtt, középnagy csöveket, melyek nagyság és küllem tekintetében a fajta jellegét legjobban magukon viselik. Tulnag csövek válogatása azért nem helyes, mert az ilyenek rendszerint oly tövekről származnak, melyeken csak egy cső fejlődött; már pedig hazai viszonyaink közt arra kell törekednünk, hogy minden tő legalább is két jól fejlett csövet szolgáltatson. A tulnag csövek válogatásával tehát az egycsövűségét mozdítjuk elő.

Részesítsük előnyben a válogatásnál az egyes soru csöveket; korai fajtánál 12—14 soru csöveket válogassunk; még a lófogu fajtánál se ajánlatos 16 sorunál vastagabb csöveket válogatni, mert a soksoruság rendszerint együttjár a későbbi érésrel s vastagabb csutkával, azaz alacsonyabb magszázzalékkal.

A kiválogott csöveket most kézzel morzsoljuk le, de

csak addig, míg a sorok párhuzamosan futnak. A csövegen levő szemeket takarmányozásra kell elhasználni. A cső közepéről, a hibátlan, párhuzamos sorokból kapjuk a legjobb vetőmagot. Legjobb lemorzsolni e szemeket kézzel vagy olyan kézimorzsolóval, mely nem töri össze, nem sérti meg a szemeket. A lemorzsoló anyagot a léhától, csutkadaraboktól gondosan megrostáljuk s a kész vetőmagot a magtárban vagy padláson sekélyen, 4—5 ujjnyi vastag rétegtelen teregetjük el s a rakásokat a vetés elérkezéig legalább tíz naponként megforgatjuk, hogy az egyenletes száradás biztosítva legyen. Semmi esetre se hagyjuk zsákokban a vetőmagot, mert még tavasz felé is van a lemorzsoló tengeriben annyi nedvesség, amitől zsáokban nagyon könnyen megfűlled és csirakéességét veszíti. Erre pedig módfelett ügyeljünk!

A tengeri csirakéessége körül mutatkozó bajok és csalódások végett jó lesz a csirapróbákat megejteni. Ha 100 szemből nem kapunk 90 egészséges csirát, akkor jobb, ha biztos csirakéességű, eredeti nemesített vetőmagról gondoskodunk. Ugyanezen tanács szól arra az esetre is, ha termelt tengerink elfajzott, jellegtelen. Tekintettel arra, hogy a tengeriből aránylag nem kell holdanként sok vetőmag, rosszul alkalmazott takarékoság, ha nem szerezzük be a megfelelő, fajtiszta, jó csirakéességű, nemesített vetőmagot.

A csócsároló kártételéről.

Irtva: Gróf Béla dr.

Csócsárolónak nevezik általánosan a gabonafutrinka álcáját. Országszerte ellepte a gabonavetéseket s komoly károkat okozott az 1929. évben, még többet 1930 őszén. Röviden a futrinka életmódját s az ellene való védekezési módot ismertetem.

A gabonafutrinka 1½ cm. nagyságú, tojásdad, tompafényű fekete bogár. Kemény hátán hosszukás rovátkák vannak. Nyár közepén, amikor a gabonaszemek már érésben vannak, felmászik a kalászra és a teljes szemekből rág, miközben sok szemet kipörget a földre. Napközben a rögök alá húzódik s csak éjjel megy a kalászra táplálkozni vagy párosodni. A nőstények egyenként rakják le fényesfehér tojásaikat az új vetésbe. A peterakás után elpusztulnak a bogarak. Ősszel a petéből kikelő sárgás, az elején barna álca elkezdi pusztítását a fiatal vetésben. A legkevesebb kárt a zabbán okozza, inkább a búzát, a rozstól és az árpat pusztítja. Amíg a levél gyenge, az egész levelet megessi, ha azonban a levélerek már erősebbek, akkor az erek közti lágy szövetet eszi meg, míg az ereket, a rostokat otthagyja. Az így rágott levelek összegubancolódnak, összekunyorodnak. Az álcának ezt a munkáját csócsárolónak nevezik, magát az álcát pedig munkája után csócsárolónak. Ez is éjjel rág, nappal csak borus időben találjuk a gabonán. A gabonátövek mellett borsónagyságú lyukat találunk; ez a járatának a nyílása. Járata lemege 6—8 cm-re is, télen még mélyebbre. Májusban bebábozódik s 3—6 heti nyugalom után jön elő a bogár.

Foltonként lép fel rendszerint, ezért ajánlják a csócsároló ellen a permetezést is. Az ilyen védekezéssel teljes sikert nem érhetünk el, mert a permetezett levél egyik napról a másikra már növekszik s az ujonnan növekedett zsenge, fiatal levélrész, mely a legkedvesebb tápláléka a csócsárolónak, permetet nem kapott. Különben is a gabona viaszos levéléről jórészt lefolyik a permetlé, így nehézteljesen permetezett gabonalevéllal várni a rámászó álcát, tehát emiatt sem hozhat teljes eredményt a permetezés.

A csócsároló kártételének megakadályozása végett az első teendő a vetésforgó helyes betartása: gabona gabona után ne következzék együgyanazon táblán az egymásra következő termelési évben! Mindig azon a táblán van a legtöbb csócsároló kár, amelyen az előző évben is gabona

volt. Buzát, rozst, árpat ne is vessünk olyan tábla mellé, melyben az előző gazdasági évben nagy volt a csócsárolókar.

A gabona lekerülte után azonnal végezzük el a tarlószántást s a kizöldülő táblát keverőszántással mélyen forgassuk le; a munkákkal elvonjuk a csócsárolótól a táplálékot s mivel a koplalást nem sokáig bírják, elpusztulnak.

Olesó védekezési mód a forgóárokkal való irtás. Akár foltosan jelenik meg a csócsároló, akár a szomszédos tábláról vonul át (ennek látható jele a hullámosan puszultó vetés), árkot huzunk az egészséges határnál. A hullámosszerű táblán a gabonát a kár határán belül valamivel mélyen leszántjuk s az egészséges határon belül huzunk mélyítő ekével egy barázdát, melyet aztán kézi ásóval kémélyítünk s kiszélesítünk. A forgóárok olyan legyen, mint a repátáblák szélére huzott bogárárok, vagyis 35 cm. mély, 30 cm. széles. Az árokból kikerülő földet a kiszántott földre dobjuk (ne a táblára!), az ároknak a gabonátábla felőli falát simára vágatjuk le az ásóval s különös gondot fordítunk arra, hogy ez a fal befelé haladjon a tábla alá, tehát részatosan álljon az árok aljához. Az árok meghúzása után egy-két nap mulva az árok alja tele van csócsárolóval, hol aztán ezeket könnyen elpusztíthatjuk szedetással. Ugy is kiirhatjuk az árokból mászkáló álcákat, hogy az árok alját erősen megszórjuk szuperfoszfáttal, vagy mésznitrogénnel, vagy kainittal.

Apró jótanácsok.

A veteményes kertben most főgondunk az eltartó helyiségek legyenek, ahol a burgonyát, hagymát és egyéb zöldségféléket többször gondosan vizsgáljuk át, a rothadó, penészes darabokat távolítsuk el. Gondunk legyen a tavaszi vetőmagszükséglet beszerzésére is. Megkezdhetjük a melegágyak készítését is abból célból, hogy azokban részint koral salátát, karalábét, retek termesszünk, részint tavaszi palántákat neveljünk.

Nincs kizárva, hogy — mint ez nálunk gyakran megeseik, — már február második felében tavasziasra válik az idő, s az őszi szántások megpirkának annyira, hogy a tavaszi vetés megkezdhető. Ha tehát ilyen időjárást kapnánk s az őszi szántásokra kár nélkül reá lehet menni, helyesen járunk el, ha ezeket a szántásokat elfogadjuk, mert ezzel nagyban elősegítjük a tél nedvesség megérzését.

A féreg- és a faszuhok ellen télen kell védekezni a fertőzött fák kivágása és elégetése által. A fa szuvasodását előírja a törzs és az ágak héjának felszínén látható madársörénnyagságu, szétszórt, élesszerű, több-kevesebb lyuk. A szu-bogarak elsősorban a rosszul ellátott, gyenge, beteges fákat támadják meg. Az ilyen fákat a kertből mielőbb el kell távolítani, mert ugysem lesz belőlük a szuhok miatt életerős fa, másrészt ezek megfertőzik a többi fát is. A kivágott szuhos fákat azonban még a tavasz beállta előtt el kell tüzelní, mert különben a kertben halomba rakott s tavaszig ott hagyott farészekből a szubogarak kibujnak és más fákon folytatják pusztító munkájukat.

A tavaszi buzát, ha az időjárás megengedi, vessük el még február havában, mert ezzel a tavaszi buzának hosszabb tenyészidőt biztosítunk s így nem oly kétséges a jó termés. A zabot is el lehet vetni február végén, ha erre alkalmas az időjárás és a talaj, mert a zab aránylag alacsony hőmérséklet mellett is csirázik — ellentétben az árppal. Az árpat is tanácsos korán vetni; ha tehát március elején tavaszodik, akkor még a zab elvetése előtt tanácsos az árpat elvetni, februári vetési lehetőség esetén azonban jobb, ha a zab előzi meg az árpat, mert viszont a már kikelt árpa a fagyokat jobban megsínyli, mint a zab. Ne feledjük továbbá, hogy a zab vetésénél, még ha porhanyó is a talaj, helyezzünk sulykokat a vetőgép csoroglyára, mert a zab meghálálja, ha mélyen kerül a vetőmag a talajba.

Ha abrakakarmányt kell vásárolnunk, akkor azt tartsuk szem előtt, hogy hizó és igás számára — tápértékéhez viszonyítva — legelőcsőbb abrak a tengeri és a melasz. Tejelő és növendő táplálásánál a borsókorpa, olajpogácsák, szőjabadara beszerzése jön leginkább tekintetbe. Tehenek és hizó-ökrök részére a szárított cukorrépaszelet beszerzése is gazdaságos dolog.

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG GAZDATÁRSADALMI HIREK

Rézgálic és gyümölcsfapermetező anyagok kedvezményes beszerzése kamatmentes hitellel.

A Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamarától nyert értesülésünk szerint a Körzeti Mezőgazdasági Hitelszövetkezet utján garantált 98—99 százalékos rézgálic Kecskemét vasutállomásról 100 kg-ként 63.80 pengő alapon 250 kg-os hordókban, vagy 100 kg-os zsákokban, vagy 50 kg-os ládában beszerezhető. Ha a vörösréz londoni jegyzése 44 font fölé emelkedik, vagy 43 font alá száll, ugy a rézgálic ára is ennek megfelelő méltányos kulcs szerint emelkedik a fenti alapár fölé, vagy leszáll az alapár alá. (Jelenleg a réz ára lefelé megy.) A fenti árban a forgalmi adó is bentfoglaltatik. A Kecskemét vasutállomásról való szállítás ugy értendő, hogy a rézgálicgyár a MÁV vasutvonalain Budapesttől számított 105 kilométer távolságig díjtalanul szállít és csak a 105 kilométeren felüli távolságot fizetik a rendelők. A rézgálic ellenértéke november hó folyamán fizetendő, mely időre a vevő kifogástalan bonitáru váltót tartozik adni, de kamatot novemberig nem fizet. *Gyümölcsfakarbolineum, arzén és kén-tartalmu gyümölcsfapermetező szerek* a gyári árból 10 százalékos kedvezmény és nyolc havi kamatmentes hitel mellett szerezhetőek be, mely időre se kamatot fizetni, se pedig váltót adni nem kell. Felhívjuk a szőlősgazdákat és gyümölcstermelőket, hogy rézgálic és egyéb gyümölcsfapermetező anyagszükségletüket a *Körzeti Hitelszövetkezet* utján (Kecskemét, Rákóczi-ut 32—34. sz.) szerezzék be.

A gazdák a tejárak emelését követelik.

A tejtermelő gazdák az elmúlt hét folyamán ismételtlen tanácskozásokat folytattak a *Közletken*, amelyek során megállapították, hogy a tejtermelés költségei december óta az abrakakarmányok árának jelentős emelkedése és a vágótehenek árának esése következtében *30—40 százalékkal növekedtek és így a tejgazdaság helyzete teljesen tarthatatlanná vált.* A ráfizetést jelentő tejárak máris nagy csökkentést idéztek elő a tejtermelésben és csak a Budapestre történő felszállítás több mint 80.000 literrel csökkent naponta, a mult évben nagy lendülettel megindult vajkivételünk pedig megszűnt. Minthogy ez a helyzet nemcsak a tejtermelők számára elviselhetetlen, hanem rövidesen a fogyasztók tejellátását is veszélyezteti, a legutóbbi értekezleten a gazdák elkerülhetetlenül szükségesnek mondták ki a tejárak érdemleges emelését. Ezirányú követeléseiket nyomatékos formában közzölték a tejkereskedelmi vállalatokkal, amelyek méltányolva a tejtermelési költségek nagy áremelkedését és a tejhiány máris érezhető jeleit, a tejáremelés megoldását rövid időn belül kilátásba helyezték.

A gazdák ellenik a gazdasági akadémiának az egyetemekbe való beolvasztását.

A napisajtó hirt adott arról a mozgalomról, amely a *debreceni gazdasági akadémiának a debreceni Tisza István tudományegyetembe való beolvasztását célozza.* Az OMGE irodalmi és tanügyi szakosztálya legutóbbi gyűlésén foglalkozott a mozgalommal és állást foglalt minden ilyen irányú tervvel szemben. A szakosztály az előadó: *Buday* Barna előterjesztése alapján kifejezést adott annak a kívánságának, hogy a *mezőgazdasági szakoktatásnak az egész vonalon a földmívelésügyi kormány fenntartásáig alá kell tartoznia.*

Korai burgonya termelése Makón.

A makói hagymatermelés évek óta válságban van s ezért nagyarányu mozgalmat akarnak indítani a *korai burgonya termelése érdekében.* Erre a célra felhasználhatnák az állami szövetkezet kamatmentes 600.000 pengőjét. Az akcióit vitéz *Purgly* Emil, Csanádmegye főispánja támogatja és a tárgyalásokat a

Kisgazdák

csakis a Magyar Kisgazdák Kölcsonirodájához forduljanak kölcsönügyben. Válaszbélyeg ellenében mindenkinek adunk díjmentes felvilágosítást. Törlesztéses és váltókölcsönök, kamat- és más fizetési halasztást kieszközlünk. Bizalommal forduljon

HORVÁTH JÓZSEF
Budapest, I., Alkotás-utca 34.

Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara folytatja az érdekelteket. A korai burgonya termelése fontos lenne, mivel eddig bennünket ezzel a Maros tulsó partján levő vidékek láttak el és most is sok százezer pengő értékben importálnuk innen korai burgonyát. Vetőmagnak elsősorban hazai elsőmínőségű burgonyát használnának, de ha ez nem lenne elég, csak *fajtisza és ellenőrzött külföldi burgonyával pótolnák a hiányzó mennyiséget.*

Konkoly-Thege Sándor dr. Belgrádban.

Konkoly-Thege Sándor dr., az OMGE főtitkára, *Belgrádban* beható beszélgetéseket folytatott *Sibenik* dr. földművelésügyi miniszterrel és a minisztérium illetékes osztályfőnökeivel, valamint a jugoszláv szövetségek országos központjával, továbbá *Ujvidéken* a Dunabánság mezőgazdasági osztályának vezetőivel és az ottani gazdatiszadsalmi szervezetek elnökeivel, akiket a budapesti *mezőgazdasági kiállítás* meglátogatására is meghívott. Mindezek a tényezők nagyon előzékenyen fogadták az OMGE kiküldöttjét és nagy elismeréssel nyilatkoztak a magyar állattenyésztés fejlődéséről, különösen a tejgazdaság nagy haladásáról és a maga nemében páratlanul álló nagy tejhozamokról. *Sibenik* miniszter megígérte, hogy az ezévi budapesti mezőgazdasági kiállításra is küld hivatalos delegációt és az itt történő tenyészállatvásárlást támogatni fogja.

A sertéspestis elleni szérum árát leszállították.

A gazdáknak állandó panasza, hogy a különböző oltóanyagok nagyon drágák. Mivel a földművelésügyi miniszter számára a törvény megfelelő hatáskört biztosít arra, hogy a szérumok árát irányíthassa, Mayer János miniszter megbízásából *Mayer Károly* dr. államtitkár február hó 18-ára, a földművelésügyi minisztériumba értekezletre hívta össze a nagyobb oltóanyagtermelő intézetek vezetőit. Az értekezlet eredménye az volt, hogy az intézetek még az állategészségügyi törvény életbelépte előtt a sertéspestis elleni szérum árát, amely ma literenkint 140 pengő, *március 1-től kezdődőleg 120 pengőre leszállítják.*

A „*Faluszövetség*“ tevékenysége. Január hó folyamán folytatta a Faluszövetség a megkezdett nagyarányú szervezkedési programját, amelynek keretében *Koppányszántó, Szerep, Gyenesdiás, Szentmártonkátá, Kiskinizs* községekben új fiókszövetségek alakultak. A szövetség szervező tisztviselői gazdasági és falupolitikai előadások keretében *Nagyfüged, Dány, Kiskinizs, Nyírmihálydi, Penészlek, Kocsord, Kistarcsa, Leányvár, Csév, Jászkarajenő, Dombegyháza, Prónayfalva, Feldebrő, Szolnok, Csabdi, Bakonycserye és Kósd* községekben fiókszövetségi látogatásokat végeztek. Falunapot rendeztek *Török-koppány és Ricsén*. A Faluszövetség a hátralévő téli időszakban hasonló tervszerűséggel folytatja a falu érdekéből megkezdett munkásságát.

Pincér — sitalpon.

A bajor hegyekben levő vendéglők pincérei sitalpon szolgálnak ki frissítőkkel a sportolók közönségét.

Meghalt Doleschall Alfréd egyetemi tanár. *Doleschall* Alfréd dr., a budapesti Pázmány Péter Tudományegyetem európai híri jogtanára, február 21-én, hatvanhét éves korában váratlanul elhunyt. *Doleschall* Alfréd halála ugy kártársai, mint az egyetemi ifjúság körében ószinte részvétet keltett. Az elhunyt professzor Besztercebányán született, tanulmányait Budapesten, továbbá Berlinben végezte. Jégészen fiatalon került a bírói karba, ahol 1903-ban már a budapesti törvényszék alelnöke volt. A bírói székéből hívta meg az egyetem a tanári katedrára. Az elhunyt tudós holttestét február hó 24-én délután helyezték nyugalomra Budapesten.

Bövizü melegforrásokra bukkantak Hajduszoboszlón. Hajduszoboszlón már hosszabb ideje folynak kutatások melegvízű ásványforrások után. Február hó 15-én reggel ezerszáztízhat méteres mélységben *hetvennyolc és fél fokos meleg, sós, ásványi összetételűekben gazdag vizet találtak.* A forrás igen bövizü és percenként több, mint négy száz liter forró víz ömlik belőle. A földtani intézet jelentése szerint a furás alkalmával vízben gazdag, értékes ásványi hőforrásra bukkantak, amely a meglévő hajduszoboszlói forrás mellett nagy jelentőséggel bír, mert gyógyfürdő céljaira kiválóan alkalmas.

Revizió gyűlés Nagykorörsön. A Magyar Revizió Liga február hó 15-én, vasárnap *Nagykorörsön* népes alakuló gyűlést tartott. A gyűlést *Beretrás János* felsőházi tag nyitotta meg, majd pedig a Liga központi kiküldöttje ismertette a magyar revizió mozgalom célját és a Revizió Liga eddigi munkálkodását. A gyűlés nagy lelkesedéssel kimondotta a nagykorörsi szervezet megalakítását, amelyhez az összes nagykorörsi egyesületek bejelentették csatlakozásukat. A szervezet elnökévé *Beretrás János* felsőházi tagot választották meg, társelnökök lettek *Takács Mihály* prépost-plébános, *Patonay Dezső* és *Göde Lajos* lelkészek.

Pesthy Pál, a Bethlen Gábor Szövetség új elnöke. Az *Országos Bethlen Gábor Szövetség* a napokban *Pesthy Pál* dr. nyugalmazott igazságügyminisztert, az Egységspárt elnökét, a szövetség elnökévé választotta. *Pesthy Pál* ünnepélyes beiktatása február hó 17-én volt, amikor is *Raffay Sándor* dr. evangélikus püspök, a szövetség társelnöke iktatta be ünnepélyes közgyűlésen *Pesthy Pált* az elnöki székbe.

„*A Falu*“, a *Faluszövetség* falufejlesztési szemléjének legutóbbi száma a napokban jelent meg, az eddigtől eltérő új, művészi külsővel és megnagyobbodott tartalommal. *Weis István*nak, a *Faluszövetség* igazgatójának szerkesztésében megjelenő folyóirat vezető elnökét *Konez János* írta: „A falusi öntudat” címmel. A szám a következő hosszabb tanulmányokat tartalmazza: *Schandl Károly*: „A magyar mezőgazdaság szerepe Európa talpraállításában”, *Csiszár Béla*: „A mai francia falu”, *Rajczy Géza*: „A magyar minőségi buzatermelés”, *Szeibert János*: „A falu nagy szerepe”, *Kremniczky Ferenc*: „Kápolnánégy község monográfiája”, *Barótné Stegmüller Mária*: „Takarékosság a falusi háztartásokban”. *Gazdag „Figyelő”* rovat a belföldi és külföldi falufejlesztési mozgalom érdekesebb eseményeit regisztrálja. Külön rovat számol be a *Faluszövetség* legújabb tevékenységéről. A minden hónap 15-én megjelenő folyóirat évi előfizetési ára 8 pengő. Kívánatra mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal: Budapest, V., *Báthory-utca 24.*

Tömeges kivándorlás a Felvidékről. A cseh állami statisztikai hivatal kimutatása szerint a múlt év decemberében a megszállott Felvidékről négyszázkilencven család vándorolt ki külföldre. A kivándorlás a köztársaság területén, a megszállott magyar Felvidékről a legnagyobb, mert a régi Csehország területéről csupán száznolcvan vándoroltak ki december hó folyamán.

Elmenekült gázoló autók. Február hó 15-én éjszaka Budapesten a Keleti pályaudvar közelében egy ismeretlen számú autót elvitte *Klein Gyula* harminchárom éves szerelőt és azután fokozott sebességgel elrobbogott. Az esznek több szemtanúja volt, de senki sem tudta megjegyezni az elrobbogó gépkocsi rendszámát. — Ugyanakkor aznapi este Óbudán, a Lajos-utcában, egy személyautó elvitte *Barek István* huszonéves péksegéjét, aki kerékpárjával haladt az uttesten. *Barek* a gázolás következtében az uttestre zuhant és fején súlyosan megsebesült. A gépkocsi anélkül, hogy megállt volna, fokozottabb gyorsasággal elrobbogott. A rendőrség mindkét gázoló autót vezetője után megindította a nyomozást.

Őrizetbe vették Balogh Konstantin budapesti bankárt. A budapesti államrendőrség február hó 20-án este őrizetbe vette farádi Balogh Konstantin budapesti magánbankárt, akinek a Baross-utca 22. számú házában volt bank- és váltóüzlete. A bankár zálogüzlettel foglalkozott és a nála letétbe helyezett zálogtárgyakat — a feljelentés szerint — továbbzálogosította, hogy a szerzett pénzzel fizetési kötelezettségeinek eleget tehessen. Balogh ellen nagyon sok feljelentés érkezett a főkapitányságra és az elspekulált pénz értékét *másfél millió pengőre becsülik.* A rendőrség a teljesen megtört bankárt letartóztatta és megindította ellene az eljárást.

Tizenkét évi fegyházatot kapott a nyiregyházi gyilkos. Olvasóink előtt ismeretes az a gyilkosság, amelyet Klein Sándor nyiregyházi magántisztviselő követett el, amikor is múlt év szeptemberében lelőtte Stark Andor cégvezetőt, az Ehrenfeld-féle faterlep tisztviselőjét. Klein a gyilkosságot azért követte el, mert feleségül akarta venni Ehrenfeld Magdát, a faterlep tulajdonosának leányát, akinek Stark Andor is udvarolt. Klein a gyilkosság után azt híresztelte, hogy Stark ezer pengőt sikasztott és eltűnt Nyiregyházáról. A gyilkosság után néhány héttel Klein menekülni próbált, azonban amikor már Olaszországban járt, a rendőrség megtalálta az elásott holttestet és a gyűlölettel terelődött. *Klein ekkor visszajött és jelentkezett a rendőrségen, ahol letartóztatták.* A gyilkossági bűnperben most tartották meg a fő tárgyalást, amelyen *Kleint szándékos emberölés büntetése miatt tizenkét évi fegyházra ítélték.*

Magyar győzelem az asztali tenisz világbajnokságában. A múlt hét folyamán tartották Budapesten az *asztali tenisz-világbajnokság mérkőzéseit.* A mérkőzések során a magyar játékosok óriási fölényrel legyőzték összes ellenfeleiket s úgy a csapatbajnokságban, mint a női egyes és férfi egyes, továbbá vegyes páros bajnokságban elsősk lettek s ezzel ismét nagy dicsőséget szereztek hazánknak.

Meghalt Dobó Sándor igazgató-tanító. Ruszkai Dobó Sándor nyugalmazott igazgató-tanító Hajduböszörményben hatvannyolc éves korában elhunyt. Dobó Sándor vezéralakja volt a magyar tanítószágnak s több mint négy évtizeden keresztül szolgált a magyar tanítók érdekeit. Dobót érdemei elismeréséül annak idején a Magyar Tudományos Akadémia is kiíntette. A tanítótársadalom nagy halottját február hó 19-én délután helyezték el a hajduböszörményi temetőben örök nyugalomra.

Olvasó, lársaskörök, vendéglősök és kaszinók figyelmét felhívjuk lapunk mai számában megjelent *Pathe-Baby* hirdetésre és megjegyezzük, hogy állandó keresetet jelent egy ilyen gép felszerelése, ami egy fillérbe sem kerül. *Ezzel a géppel olcsó mozielőadást lehet tartani minden üzemből és engedély nélkül.* A cég díjmentesen elszállítja a gépet a kívánt helyre, felszereli és üzembe helyezi, csupán a műsorcért fizetendő kölcsönadíj. Bővebb felvilágosítást nyújt a *Vasárnap* kiadóhivatala, Budapest, VIII., József-körút 5.

Gazdák! termeljenek eredeti hatvani nemesített

sörárpát, zabot, kékmakót, mind-szentpusztai tengerit. Ezek nagy, biztos termést és jó minőséget adnak

Árjegyzéket kívánatra küld: HATVANI NÖVÉNYNEMESÍTŐ RT. HATVAN

Három gyermek tűzhálála a lezárt szobában. Halálos gyermekkatasztrófa játszódott le a napokban egy ceglédi tanyán. *Zsigárdi Béla* földmives és felesége február hó 18-án munkába mentek és otthon hagyták három apró gyermeküket. *Zsigárdiné* a tüzet gondosan eloltotta, hogy távollétük alatt valami szerencsétlenség ne történjék, a gyermekeket pedig lefektette. Amikor *Zsigárdiné* délfele hazatért, borzalmas látvány fogadta: a házból vastagon dült a füst és amikor rémülten benyitott a szobába, iszonyattal látta, hogy a szoba butorzata hatalmas lángokkal ég és *a három gyermek holtan fekszik a szoba padlóján.* Valószínű, hogy a legnagyobb gyermek, a hatéves Béluska, előkereste az asztalfiókba zárt gyújtót, amellyel tüzet okozott. A füstben azután megfulladtak a szerencsétlen gyermekek.

Kettős halállal végződő villamosösszeütközés Budapesten. Február hó 20-án délelőtt a Dráva- és Kárpát-utca sarkán kettős halállal végződő villamosszerencsétlenség történt. A 2-es jelzésű villamoskocsis nagy sebességgel nekiszaladt a liszteszásokkal megrakott kétfogatu teherkocsinak. Az összeütközés következtében a teherkocsi felborult és *Pipák Ferenc* kocsis, továbbá *Polyák Imréné* munkásasszony a villamos kerekéi alá zuhant, amely mindkettőjüket elütötte. Az összeütközésnél a villamos kocsis súlyosan megrongálódott, de utasai közül senki sem sebesült meg. A szerencsétlenség színhelyére kivonult mentők a súlyosan sérült kocsist és *Polyák Imréné*t kórházba szállították, de *mindketten még a mentőkocsiban meghaltak.* A szerencsétlenséget legfőképpen az okozta, hogy a kocsis nem ügyelt a villamos csemetésére és nem tért le kocsijával a sínekről. A rendőrség a halálos összeütközés ügyében vizsgálatot indított.

Szemüveg nélkül olvas egy százkét éves asszony. Az angliai Oxford városban a napokban ünnepelte T. W. *Garrte* asszony százkettedik születésnapját. Az idős asszony magas kora ellenére sajátkezűleg mossa ki ruháit, egyedül jár bevásárolni, s ami a legérdekesebb — szemüveg nélkül olvas. A királyi pár szerencsekívánatait fejezte ki a magas kort ér asszonynak.

Halálozás. *Gabonyi Imre* kistályai lakos életének 57-ik évében február hó 19-én este hosszu szenvedés után *Kistályán* elhunyt. Temetése február 21-én délután fél négy órakor volt a kistályai római katolikus temetőben. Az elhunytat családja és kiterjedt rokonsága gyászolja.

Borzalmas bányarobbanás Németországban. Az *Aachen* közelében lévő nothbergi bányatelepen február hó 21-én hajnalban borzalmas bányaszerencsétlenség történt. Bányalégrobbanás következtében beomlott az egyik tárna és maga alá temette az aknában dolgozó bányászokat. A felrobbant tárnában mintegy száz munkás dolgozott, akik közül a mentőknek sikerült hetvenhárom munkást élve kiszabadítani, *a többiek azonban ottvesztek.* A mentők hosszas munka után a halottakat is felszínre hozták, azonban a bányászok személyazonosságát nem tudták megállapítani, annyira szétroncsolt és megszenesedett állapotban voltak a holttestek.

Egy francia márkí különös végrendelete. Párisi jelentés szerint egy francia márkí, aki még a háború előtt Törökországba költözött, a közelmúltban elhunyt és hátrahagyott vagyonának nagy részét különös rendelkezéssel a francia államra hagyta. A márkí végrendeletében kikötötte, hogy a francia állam a vagyonból szanatóriumot építsen a rokkant tengerezsek számára és a szanatórium egyik termében helyezze el az örökigaz bebalzamosított holttestét. A végrendelet továbbá kiköti azt is, hogy a szanatórium épületével szemben építsenek egy világító tornyot, amelynek fényugara állandóan megvilágítsa a halott arcát. Az örökség olyan tekintélyes, hogy a *francia állam magára vállalta a kötelezettségek teljesítését.*

Oláhországból kiutasítják a magyar artistánokeket. Legutóbb az oláh hivatalos lapban rendelet jelent meg, amely szerint március elsőjén Oláhország és Erdély területéről kiutasítják a magyar állampolgársággal bíró énekesnökeket és aristanökeket. A rendelet értelmében mintegy *nyolcezer magyar nőt fosztanak meg ilyen módon kenyerétől.*

PÁSZTORTŰZ.

A magyar nőfa.

Közelebb az ország dalosegyesületei, a „dalárdák“ részéről országos mozgalom indult meg. A budapesti magyar rádió-központra akarnak hatni, hogy napról-napra Csonka-házánk határain messze, világrészekig elhangzó zenei műsorában emelje ki, adja legelső helyen, mennél sürűbben a magyar nótát, a magyar muzsikát. A magyar vidék dalosainak ez a kívánsága indokolt, méltányos, igazságos kívánság.

Ha már a „mozit“ elvesztettük, a népnevelésnél, az iskolai tanításnál, a magyar nemzeti művelődés népszerűsítésénél komoly számba nem jöhet, inkább az eldurvult, nemzetköziséget szolgálja, bandita, zsvány kultuszt teremt, ezt az élőszóval varázatosan ható csodatalálmányt, a rádiót ne engedjük át legalább az idegenlelkű, dalban, zenében, szépirodalmi és tudományos felolvasásban idegen mételyekkel fertőző, megtévesztő és elbolondító ellenséges, hozzánk vadidegen szellemnek. Indokolt a kívánság, hogy a rádió varázsszerű erejének jobbik, nagyobbik részét kösse le és adja a nemzetnek, amely fenntartója.

*

Itt Pesten, innét Pestről hallgatva, megbotránkozottan, szörnyen leromlott, kivetkőzött, meghamisított, idegenszerűvé fajult, szellemében szemérmetlené csunyult, a tiszta magyar izlésnek és érzésnek megrontójává vált, legszebb hagyományainknak kicsufolójává fordult a: színpad, ujság, könyv, kép, szobor, dal, muzsika, tánc... Azaz a magyar vidéket is már-már szöröstől-bőröstől boszorkány hálójába kerítő, festett, meztelenségével hivalgó — pesti divat.

Ez a „Faluszövegség“, ez a „Vasárnap“ ujság, mely titeket, drága vidéki testvéreim, erős keretekben összetart, törekvéseitekben segít, életeteknek és éleheteteknek helyes, egészséges útjaira rávezet, nemcsak a munkához, a művelődéshez, hanem a védekezéshez, helytálló, előretörő, támacó harcokhoz is nyújt nektek hasznos eszközöket, biztos fegyvereket, egyesített erőket a pesti károk és beteges tulkapásokkal szemben is érvényesíteni tudja... Ha mellé álltok, ha sarokra álltok, ha tovább nem tűritek, ha ősi szép magyar jussotokat céltudatosan és következetesen kikövetelitek, akkor nemcsak a rádióban halljátok többször, mindennap az igazi, szép, tiszta magyar dalt és muzsikát és előadást, hanem a színpad, az ujság, a könyv és könyvkiadó, festő, szobrász, divatszabó mind kényszerül meghajolni akaratok előtt. A sok ravaszul, drágán rátok szózott idegen szemét és gajdolás leseprődik a szemétdombra és visszazorul a pesti butikokba, ahonnan vakmerően előzönlötte a jóhiszemű magyar vidéket... Ezelőtt tudtunk mi csinálni magunknak nótát is, táncért, dalért, dali magyar férfi és női viseletért nem szorultunk a mások, az idegenek szemetes portájára... Hej, de szépen muzsikáltatták, hej, de édes magyar, tiszta érzéssel dalogatták a sok ezer közül a „régbbiek“ a szentesi híres Joó-kántor uramnak ezt a mi lelkünkkel egylelkű, gyönyörűséges nótáját is:

Megérem még azt az időt,
Sirva még el házam előtt,
Megöleled kapum fáját,
Ugy siratod a gazdáját,
A gazdáját, gazdasszonyát,
Gazdasszonya barna lányát.

MÓRICZ PÁL.

VÁSÁROK JEGYZÉKE

Március hó 1-én, vasárnap.

Ló, marha, sertés- és kirakodóvásár: Fegyvernek, Nagy-körös, Tápiógyörgye.

Március hó 2-án, hétfőn.

Ló, marha, sertés- és kirakodóvásár: Balatonszabadi (sertésvásár bizonytalan), Egyed, Fadd, Fertőszentmiklós, Halászi, Háromfa, Hercegszántó, Hetes (sertésvásár bizonytalan), Homokszentgyörgy, Inke, Jákóhalma, Kál, Mezőcsát, Nyiregyháza, Pécs, Sellye, Somogyiszil, Sopron, Szirák, Üllő, Veresegyháza. — Ló, marha- és sertésvásár: Eger. — Marhavásár: Nádasd. — Sertésvásár: Sárvár. — Marha- és kirakodóvásár: Szepetk.

Március hó 3-án, kedden.

Ló, marha, sertés- és kirakodóvásár: Beled, Bonyhád, Gyömrő, Jánoshalma, Kadarkut (sertésvásár bizonytalan), Nagykanizsa (sertésvásár bizonytalan), Sásd. — Ló, marha- és sertésvásár: Sátoraljaújhely, Szikszó. — Kirakodóvásár: Szirák.

Március hó 4-én, szerdán.

Ló, marha, sertés- és kirakodóvásár: Ajka, Biharnagybajom, Bük, Kaposvár (sertésvásár bizonytalan), Monoszló, Sárospatak, Tapolca. — Sertés- és kirakodóvásár: Hosszupérezsteg. — Ló, marha- és sertésvásár: Jánosháza, Miskolc. — Sertésvásár: Orosháza.

Március hó 5-én, csütörtökön.

Ló, marha, sertés- és kirakodóvásár: Encs, Ibrány, Ónod, Putnok, Tápiószentmárton, Söjtör (sertésvásár bizonytalan), Vése. — Sertés- és marhavásár: Kiskomárom. — Ló- és marhavásár: Orosháza. — Ló, marha- és sertésvásár: Celldömölk, Tiszafüred.

Március hó 6-án, pénteken.

Ló, marha- és sertésvásár: Gyöngyös. — Sertésvásár: Aszód. — Sertés- és kirakodóvásár: Buj. — Kirakodóvásár: Orosháza. — Marha- és sertésvásár: Gyoma.

Március hó 7-én, szombaton.

Ló, marha, sertés- és kirakodóvásár: Dömsöd. — Lóvásár: Buj.

TRÉFÁK

A szerencsés apa.

- Na, végre férjhezadtam a hatodik leányomat.
- Gratulálok barátom.
- Sose gratulálj. Az első öt még a nyakamon van.

A lavór.

Részegen megy haza a lump és vizet akar önteni a kezére. A lavór helyett azonban az ablakhoz viszi a vizes kancsót és leönt egy arrajáró embert. Az persze felkiabál:

— Hallja, micsoda disznóság ez. Leönteni az embert?

A részeg egy pillanatra meghökken, majd hidegvérrel visszazsól:

— És mit keres maga az én lavóromban?

Kaszárnyában.

Órmester (az ujonchoz): Te számár, megint leestél a lóró!

Huszár: Hát a levegőben maradjak tán lógva?

Alaposan megmagyarázta.

— Nahát, hogy szól tieteknél az új orgona? — kérdi Pista a szomszéd község böles szócsovét.

— Hát ugy, hogy a harangozó sógor hátulról huzogatni, vonogati, a kántor meg ellírlől a lábával taszigati, a kezével nyomogati, osztég hát olyan szépen szól, hogy no!

(Beküldte Ambrus János Tenyőfőrl.)

TANÁCSADÓ

Kérdés: 1. Milyen tápanyagokat tartalmaz a lenese és a leneszalma? 2. Hol kaphatók Csabagyöngye szőlővesszők? (V. J., Homokmégy). — **Felelet:** 1. A lenese és leneszalma — más maghoz és szalmához viszonyítva — fehérjét tartalmaz bőven, de egymagában vitamintartalma nem kielégítő. 2. Csabagyöngye vesszőt minden szőlőtelepen kaphat, így Ungváry Józsefnél Cegléden, Tuki Zsigmondnál Villányban, stb.

Kérdés: 1. Pekíngi kacsoját akarok venni, hol kaphatók? 2. Hol lehet értékesíteni velőborsót? (12.525. számú előfizető). — **Felelet:** 1. Pekíngi kacsoját kaphat, lapunkra való hivatkozással Ifju Kálmán Imréné baromfitenyésztésében, Kunmadaras; Bogyar Elemér tenyésztésében, Sárospatak. 2. Legjobb lesz, ha valamelyik nagyobb fűszerkereskedő céghez, esetleg szövetkezethez fordul. Érdeklődjék a Háztartás Fogyasztási Szövetkezet Központjánál, Budapest, IX., Közraktár-ut 32.

Kérdés: Lucernát akarok termelni s mintegy 10—15 kilogramm vetőmagra van szükségem. Hol kaphatók olcsó vetőmagot? (Cs. I., Öst.). — **Felelet:** A lucerna ára körülbelül minden magkereskedésben egyforma, jelenleg 1 pengő 60 — 1 pengő 80 fillér kilogrammonként. Egy magyar holdra vetőmagszükséglet 14—15 kilogramm. Kedvezményes lucernamagot szerezhet be a mezőgazdasági kamara útján. Forduljon a Felsődunántúli Mezőgazdasági Kamarához, Győr, Bisinger-sétány.

Kérdés: Ötvenkét hold haszonbéres földem van. Felmondhatja-e a tulajdonos a bérletet a boletta miatt? (P. A. Mezőbény). — **Felelet:** A bolettatörvény nem szolgált alapot a szerződés időelőtti felbontására. A bérbeadó a szerződés lejártáig előtti csak úgy mondhat fel, ha a hátralevő időre kértéretést nyújt.

Kérdés: 1. Gyümölcsfaiskolát akarok létesíteni, hol kaphatók megfelelő szakkönyvek, amelyek megtanítanak a szükséges tudnivalókat? 2. Hol tartanak gyümölcsfaápolási tanfolyamokat? (Hü előfizető, Csongöd.). — **Felelet:** 1. Vegye meg Mahács Mátyás: „Gyakorlati gyümölcsstermesztés” című könyvét, amelynek ára 7 pengő. Ebben a könyvben a szükséges tudnivalókat megtalálja. 2. Gyümölcsfaápolási tanfolyamok a gazdasági akadémiák székhelyein vannak időközönként. Irjon az akadémiák igazgató-ságához. Akadémiai székhelyek: Keszthely, Magyaróvár, Debrecen.

Kérdés: 1. Ad-e az állam valami fajta ösztöndíjat belföldi tanulmányokra? 2. Mi a jelenlegi ára a gyógynövényeknek? 3. Miből készítik a sört? (M. S., Gadna). — **Felelet:** 1. Hazai tanulmányokra az állam ösztöndíjat nem ad. Egyébként is ösztöndíjat csak egyetlen hallgatók, vagy pedig főiskolások nyerhetnek s az ösztöndíj kizárólag tudományos kutatások céljaira szolgál. 2. Jelenleg kilogrammonként a következő árakat fizetik a különböző gyógynövényekért: Hársfavirág, kőhárs 90 fillér, ezüsthárs 60 fill., bodzavirág 80 fill., anyarozs 2 pengő, kőrisszár 3 pengő, maszlaglevél 40 fill., beléndeklevél 40 fill., ősi kikericsmag 3.50 pengő; tavaszi hériés füve 35 fillér; ökörfarkkóróvirág 2.50 pengő; zilizgyökér 80 fillér; pipacs-szirom 3.50 pengő; nadragulyalevél 65 fillér. A közötti árak mind jóminőségű és kifogástalan állapotban lévő gyógynövényekre vonatkoznak. 3. Erjesztett árpalevélből, megfelelő mennyiségű komló hozzáadásával.

Kérdés: Tizenhét éves vagyok, vándor szeretnék lenni. Felveznek-e a budapesti vándorszékhez? (M. M., Sur.). — **Felelet:** Forduljon a vándorszegi parancsnokságához, Budapest, V., Lehel-utca és Aréna-ut sarok (vö. Albrecht-laktanya).

Kérdés: Vizsgázott gépkocsivezelő és traktorkezelő vagyok. Szeretnék géplakatosnának elszegődni, hová forduljak? (I. F., Csabádi.). — **Felelet:** Irjon valamelyik budapesti géplakatoshoz az alábbi megadott címekre: Ángyán Gyula, VII., Miksa-utca 9; Szőlőssy Ferenc, IX., Viola-utca 34; Hertmann, VII., Vörösmarty-utca 1; Szarka Ferenc, Rákospalota, Kis Ernő-utca 34.

Kérdés: Tizezer korona hadikölcsön kötvényem van. Már két ízben kaptam száz pengő segítséget, ez évben azonban még semmit sem utaltak ki részemre. Hová forduljak, hogy a segítséget megkapjam? (S. V. I., Sárszentlőrinc). — **Felelet:** Sürgesse meg az illetékes magyar királyi pénzügyigazgatóságnál.

Kérdés: Igaz-e, hogy a juttatott föld vételárának 1930. évi törlesztő részletét a kormány elengedte? (Rábacsanakai előfizető). — **Felelet:** Nem az 1930. hanem az 1931. évre szóló törlesztő részletnek egyharmad részét engedte el a pénzügyminiszter azaz a feltétellel, ha az adós múlt évről hátralékban nincs és a folyó évre kivetett törlesztő részt fele részben 1931. február hó 28-ig, fele részben pedig május hó 15. napjáig bezárólag megfizeti.

Kérdés: A magyar szent koronához tartozó Horvát-Szlavon országból kerültem a mai Magyarország területére, Tizenhét éves lakom egy helyben s illetőségem is ide szól. Kell-e magyar állampolgárságért folyamodnom a belügyminisztériumhoz? (I. P. D.). — **Felelet:** A trianoni békeszerződés értelmében mindenkinek, aki nem a csonka ország jelenlegi területén született, de kellett jelentenie szándékát az iránt, hogy melyik állam polgára akar lenni. Ha ön ezt annakidején nem tette meg, úgy most kérvényben kérje magyar állampolgárságának elismerését. Kérvényében feltétlenül írja meg a levelében említett körülményeket.

Kérdés: Katonaviselt ember vagyok, 32 éves múltam, rendőr szeretnék lenni, melyik rendőrkapitányságnál vennék fel? (N. G. Gy., Öttömös.). — **Felelet:** Forduljon valamelyik rendőrparancsnoksághoz. A rendőrparancsnokságok a következő helyeken vannak: Budapest, (VIII., Mosonyi-utca 5. szám, laktanya); Debrecen, Szeged, Székesfehérvár, Szombathely, stb.

Kérdés: Olcsó kamatozású hosszulejáratú kölcsönt szeretnék felvenni, amellyel mintegy kétezer pengő adósságot akarok kifizetni, hol kaphatók hosszulejáratú kölcsönt? (Sz. P. T., Gyöngyöspatak.). — **Felelet:** Hosszulejáratú kölcsönt a pénzügyintézetek jelenleg nem adnak. Arra való tekintettel, hogy a meglevő adóssága földjére van betáblázva, forduljon kérésével az ötos bizottsághoz (Budapest, V., Géza-utca 2.), ahol találnak valamilyen módot arra, hogy szorult helyzetén segítsenek.

Kérdés: Árva unokahugom 1929-ben százhatalan pengő segítséget kapott hadikölcsöne után, az elmult esztendőben azonban nem részesült segítségben, hová forduljon az elmaradt segélyért? (N. S., Símág.). — **Felelet:** Forduljon az illetékes pénzügyigazgatósághoz.

Kérdés: Kötelesek-e a segédoktatók hetenként kétszer két óra hosszáig foglalkozni a levontékkal? (K. J., Kömlő.). — **Felelet:** A segédoktató kiválasztása kitiintészt a megfelelő levontéifjakra, akik természetesen ezt a kitiintést úgy kötelesek viszonozni, hogy a foglalkoztatáson részt vesznek.

Kérdés: Kötelek-e az építelőt fel a jegyzőt építési vizsgálatra kihívni, ha az épület tisztán gazdasági célt szolgál? (Egy előfizető). — **Felelet:** Az építési ügyekre vonatkozóan kimerítően intézkedik a vármegyei építési szabályrendelet. Azt kell tehát Önnek megnézni, hogy a jelen esetben a szabályrendelet értelmében kötelező-e az épület hatósági felülvizsgálata. Tudunkkal bármilyen célra is legyen építve a kérdéses épület, azt a befejezés után hatóságilag felülvizsgálni.

Kérdés: Egy mesteremberhez szerződöttem a fiamat, aki azonban jobb helyet kapott s így odaszegődött. Az előbbi mester most perrel fenyeget, mit tegyek? (13054. sz. előfizető, Tiszasüly.). — **Felelet:** Helytelenül cselekedett, mert mielőtt a másodikkal megkötötte a szerződést, az előzőt fel kellett volna bontania. Leghelyesebben cselekszik, ha az ipartestületnél a volt gazdával békésen elintézi az ügyet.

Kérdés: 1. Milyen iskolai képzettséget kívánnak meg az utmestertől? 2. Milyen utmestéri kézikönyv kapható? 3. Mennyi fizetést kap egy utmester? — **Felelet:** 1. Irni, olvasni tudást s az elemi iskolának elvégzését. 2. Utmester az lehet, aki a megfelelő tanfolyamot elvégezte. A tanfolyamra azonban első sorban kiszolgált altiszteket vesznek fel, úgy hogy más jelenlegi tanfolyamokra be sem kerülhet. Tanfolyamokat a szükséghez képest rendezik meg időnként Budapesten. Tankönyvet a tanfolyam hallgatói kaphatnak. 3. Havonta 80-100-124 pengőig.

Kérdés: Cirokszakállt akarok vásárolni, hol kaphatók? (P. O., Derecske.). — **Felelet:** Tegyen hirdetését közzé lapunkban, melyre bizonyára többen ajánlanak fel eladásra cirokszakállt.

Minden közlésben

MOZIT LÉTESITÜNK!

ahol megfelelő helyiség és villanyáram van.

KÖLTSÉGMENTESEN

bemutatjuk a vetítőgépet.

ENGEDÉLY NEM KELL

szakember sem szükséges. Éghetetlen film.

BIZTOS JÖVEDELEM!

Közölje sürgősen címét

PATHE BABY vezérképviselőt

Budapest, VII., Akácfa-utca 7.

A „Vasárnap”-ra való hivatkozás nagy kedvezményt jelent!

HÁROM URFI

SZÉKELY FALUSI TÖRTÉNET

IRTA: FÖLDES GÉZA

(14. közlemény.)

— Igy történt, édesanyám. És most megkönynyebbült a lelkem. Szánom, bánom, szégyenlem, amit tettem, ennél többet már nem tehetek. Én meggyón-tam hűségesen. Úzzön el, ha ezt helyesebbnek véli. Fogadjon kegyeibe, ha úgy akarja. Ezt azonban nem kérem. Nem is érdemlem.

A nagyszony merőn a fia szemébe nézett. Talán keresett valamit ott. Megbánást? Öszinteséget? Ezt talán csak ő tudná megmondani. És sokáig hallgatott.

Mikor aztán megszólalt, megérezett a hangján, hogy nagyon megfontolta minden szavát. És egész közönyösen beszélt a fiához.

— Ott a tiszti lakban egy külön szobában lakott az ispánom. Ismerted te is jól. Szorgalmas fiatal ember volt. Ő feküdt le miközöttünk minden nap a legkésőbb. Ő kelt fel minden reggel legkorábban. Egész nyáron rőtta a mezőt. Ügyelt a dolgosokra. Vezette a birtok számadásait . . . Jobb kezem volt, azt mondhatom. . . Ezelőtt pár héttel levette a betegség s rá néhány napra meghalt . . . Fizetése egy hónapra száz pengő és teljes ellátás volt . . . Mindössze két esztendő-t töltött a szolgálatomban. Szegény árva fiu volt. Fizetéséből tisztességesen ruházkodott s még a takaréka is tudott valamit tenni. A temetésével sem szorult tehát a szívességemre. . . Ez az állás most üres. Nekem pedig ispánra szükségem van. El mered-e foglalni? Érsz-e annyit, mint az az árva fiu?

A nagyszony elhallgatott. Várt a feleletre. Károly azonban csak maga elé bámult.

A nagyszony azt hitte, talán nem értette meg, mit akar. Tehát tovább beszélt.

— Ha akarod, foglald el a helyét. Megkapod azt a fizetést s megkövetelem azt a munkát, mire az a szegény megboldogult vállalkozott. Megértetted? El mered-e foglalni?

— El! — felelte Károly határozottan és most ő is a nagyszony szemébe nézett.

— Megnyugszom e feleletben. De te ismersz. Tudod, hogy holmi érzékeny jelenetek ki nem térítenek utamból . . . Két esztendőt kötök ki, hogy ez a viszony köztem és közted így marad. Ha látom, hogy ember vagy és megtudsz élni becsületos munkád után, anyád leszek újra . . . Addig gazdád vagyok . . . Érted?

— Értem, de . . .

— Akarsz valamit mondani? Beszélhetsz. Tudod, hogy a legidegenebb emberrel sem voltam szivtelen soha.

Károly arcába egy könnyesepp szaladt végig. Ismerte édesanyját. Tudta, hogy vele nem lehet alkudozni. Amit mond, azt meg is tartja pontosan.

— Anyám, tudja, hogy Dombaljay Klárikát szeretem?

— Mi közöm ehhez? . . . Lehet, hogy két esztendő mulva feleséged lesz. Ez tőled függ. Lehet, hogy addig vár reád. Ez tőle függ.

— S ha nem vár? . . .

— Ha nem vár, ki tehet róla? Nem kényszerítheti erre senki. Arra sem, hogy bízzék benned. De te erre a bizalomra érdemessé teheted magad. Ahogy én ismerem a családot, előttük is többet fogsz érni, ha látják, hogy megélsz a saját erődből is. De ha mellettem megint házi urfi leszel, kutyába sem vesznek . . . És most, ispán ur, kész a szerződés, foglalja el hivatalát.

A nagyszony felkelt a székéről és magára hagyta Károlyt.

Károly nagyot sóhajtott és elindult a szobájába . . . De legalább most a maga ura.

X.

AZ A KÉT ESZTENDŐ!

Csergőné nagyszony soha sem mond semmit hiába. Amit kimond, azt meg is tartja. Ebben tréfát ő nem ismer.

Azt mondhatnók: jellem. De ezt a szót a férfiak úgy elkoptatták, hogy egy igazi székely asszonynak ez már nem elég ékesítő.

Ahová jó szív, vagy asszonyi érzés kellett, asszony volt. De ha a dolog rendje kötelességet követelt, egy pillanatra sem tántorodott meg. A legtökéletesebb férfinak is mintaképe lehetett volna.

Károlynak megmondta, hogy két évig nem anyja, hanem kenyéradó gazdája. Tőle függ, hogy azután újra édesanyja legyen.

Károlynak elég alkalmja volt megismerni az édesanyját. Tehát nem kételkedhetett abban, hogy az elhatározását valami meg tudná változtatni.

Elfoglalta még aznap a hivatalát. És ő sem igényelt többé más bánásmódot, mint amilyent csak a gazdájától várhat.

Az ispáni kötelességét jól ismerte. Ráért ezt gyermekora óta megfigyelni. Az ispán-szobát berendezte. Ez volt a pihenő helye, irodája, vendégfogadója.

Ebédelni, vacsorálni rendszeren feljárt a nagyszonyhoz. Éppen úgy, mint az elődei. A nagyszony vele szemben is éppen úgy viselkedett, mint a többi ispánnal. Szivesség, jóság, de semmi bizalmasság.

Meghallgatta jelentéseit, kiadta parancsait. És ettől eltékelve, éppen olyan kedélyesen elbeszélgett az ispán ural, mint annak előtte.

És állapítsuk meg azt is, a nagyszonynak soha sem volt pontosabb, lelkiismeretesebb ispánja Károlynál.

A virradat minden nap talpon találta. Udvar, istálló mindig rendben. A cselédek ügyes-bajos dolgát pontosan elintézte. A napszámok munkaerejét a lehető leggazdaságosabban használta ki.

Rend, szorgalom mindenütt. Parancsolás, szitkozódás itt kiment a divatból egészen.

(Folytatjuk.)

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

100 A S $\frac{d\acute{o}}{1932 (-\acute{o})}$ $\frac{d\acute{o}}{N}$
(e=0)

(Beküldte Molnár Sándor Tarról.)

2. Szórejtvény.

7 p \acute{e} ntek 7
(-i)

(Beküldte V. Balogh László Dögérl.)

3. Szórejtvény.

észt i iu sz
g

(Beküldte ifj. Józsa Lajosné, Szántay Erzsike Tiszaderzséről.)

4. Pontrejtvény.

H . n . p . s . á . .

(Beküldte ifj. Nagy István Szendrőről.)

5. Szórejtvény.

csuka D oo mész

(Beküldte Babuskoff Lajos Kiscsányból.)

6. Szórejtvény.

$\frac{1}{2}$ kiló os

(Beküldte Kővér Gyula Legyesbényéről.)

7. Szórejtvény.

Vadász teszi aszpírín Gy 1 P 20 f

(Beküldte Peti János Liszórl.)

8. Szórejtvény.

$\frac{1}{2}$ csoport osz oroz

(Beküldte Juhász János Mikóházáról.)

9. Pontrejtvény.

M . n . a . t . n . d . s . p . h . n . s

(Beküldte ifj. Gombos Vince és Zsófia Gáborjáról.)

10. Szórejtvény.

elhantol Verdun
(t=s)

(Beküldte Kiss S. János Tácoról.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 12-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkező megfejtők nevét nincs módunkban közölni.

A 6-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Pontrejtvény: **El magyar, áll Buda még.** 2. Szórejtvény: **Jászberény.** 3. Szórejtvény: **Naptár.** 4. Szórejtvény: **Négyesfogat.** 5. Szórejtvény: **Lenkóré.** 6. Számrejtvény: **Hazádnak rendületlenül.** 7. Névrejtvény: **Budapest.**

8. Kockarejtvény:

f	a	l	u
a	r	a	t
l	a	z	a
u	t	a	s

9. Szórejtvény: **Papanek Dani.** 10. Pontrejtvény: **Olvasuk a „Vasárnap”-ot.**

Helyesen megfejtették: Bernáth Julia, Németh János, Szalay Julia, Koloh Imre, Koloh Máté, Kalauz Pál, Gachal Annuska, Nemzeti Olvasókör (Karcag), Sármey Endréné, László Lajos, Széles Lajos, Farkasdy Jolán, Gáposi György, Simon Viktor, Korózs István, Nagy M. János, Timár Gergely, Hodzséga Boriska, Molnár Sándor, Sipos Mihály, Kiss Iduska, Szabéni Ilonka, Szücs Pál, Csoszor Ferenc, Posta Jolánka, Mohos Teri, Keller Antal, Tóth Ilonka, Hodzséga Gizike, Lendvay Margit, Baán Sándor, Czákó Bözsike, Biró István, Péter Henrik, Lípény György, Békefi László.

Jutalomkönyvet nyertek: **Lusán György (Bárna), Mohos Istvánné (Felsőhangony), Hodzséga Boriska (Kisvárd), Mohos Teri (Kékkut) és Baán Sándor (Répcévis).**

A 7-ik számban közölt rejtvények megfejtését, a megfejtők és a nyertesek névsorával együtt, jövő héten közöljük.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak február hó 23-án.)

GABONATŐZSDE

KÉSZÁRUPIAC

A készárupiacon jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó azonnal (prompt) szállítani, a vevő azonnal fizetni köteles. Ezek az árak tehát a termények valószínű forgalmi árát jelentik, Budapesten.

Buza, tiszavidéki 77 kg-os 14.60—14.70, 78-as 14.75—14.80, 79-es 14.95—15.25, 80-as 15.00—15.45, felsőtiszai, jászági, dunántúli, pestvidéki és bácskai 77 kg-os 14.45—14.55, 78-as 14.60—14.70, 79-es 14.80—14.90, 80-as 14.85—14.95 pengő. — Rozs, pestvidéki 10.85—10.95, egyéb 10.85—10.95. — Árpa, tak., elsőrendű 15.75—16.25, másodrendű 15.00—15.50, sörárpa, felv. 19.00—22.50, egyéb 17.00—19.00. — Zab, elsőrendű 18.75—19.00, másodrendű 18.50—18.75. — Tengeri, tiszai 14.30—14.50, egyéb 13.25—13.40. — Korpa 11.85—12.10 pengő métermázsánként.

HATÁRIDŐPIAC

A határidőpiacon jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó csak bizonyos idő múlva köteles szállítani, a vevő pedig ugyanakkor fizetni. Ha valaki például novemberben márciusi búzát vesz, illetőleg elad, akkor az eladónak márciusban kell szállítani a búzát, a vevőnek pedig ugyanakkor kell fizetni az árát.

Buza márciusra 14.86—14.87, májusra 15.07—15.08. — Rozs márciusra 11.30—11.31, májusra 11.44—11.45. — Tengeri májusra 12.35—12.37, júliusra 12.71—12.73 pengő métermázsánként.

Vetőmagpiac. (A Mauthner Ödön magtermelő és magkereskedelmi Rt. heti jelentése.) Az elmúlt héten a rossz időjárás okozta forgalmi zavarok következtében a tavaszi vetőmagvak iránti kereslet csökkent, de a jobb idő beálltával ismét megélezte. Lőheremag. Ára valamivel alacsonyabb az elmúlt hetivel szemben, állandóan jó kereslet van. Lucernamag irányzata némileg megváltozott, ami az élénk belföldi és külföldi kereslettel áll összefüggésben. Fehérheremag. Elsőrendű, svédheremag irányzatban a készletek csökkennek, ezen minőség továbbra is igen keresett. Svédherével keverékes tételket bőven kínálnak, ennek ára lényegesen csökkent. Nyulszapukamagból is elsőrendű minőségek továbbra is jó áron elhelyezhetők, gyengébb minőségek azonban, főképpen tavalyi és kétéves árú, kevésbé keresett. Tavaszi búkköny irányzata változatlan, úgy ár, mint kereslet szempontjából. Középes forgalom volt baltaalmagban, mustármagban, homoki borsóban. Takarmányipacmag jegyzése változatlan, az alacsony árak következtében a szükséglet megnövekedett, de továbbá is csak igazán megbízható árúnak van kelendőse. A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos jegyzései 100 kilónként, nyers-árúért, budapesti paritásban: Káposztarepce 26—27, köles 14—16, lucerna 150—160, lőhere 165—180, tavaszi búkköny 19—20.50, lenmag elsőrendű 35—36, lenmag másodrendű 31—32, napraforgó 14.50—19.

muhar 13—14, csillagfűrt fehér lapos 14.50—15.50, Viktória-borsó 14—1, zöldborsó 13—16 pengő.

Liszt. A nyílt piacokon: Buzardra 46—50, duplanullás finom tészalízt 36—40, nullás 36—40, kettes főzöliszt 32—38, négyes kenyérliszt 28—36 fillér kilogrammonként.

Abrahtakarmánypiac. Árpakora 12, borsóhéj 10, borsókora 11, búzakonkoly 11, konkolydara 12, lenmagpogácsa 21, napraforgópogácsa 15, repecpogácsa 11, rozskonkoly 11, rozskora 12, rozsosca 10, rozs-takarmányliszt 16, szójabab pogácsalízt, nagyban 23, szójabab pogácsalízt, kicsinyben 25, tökmagpogácsa 19 pengő métermázsánként.

Takarmányvásár. Réti széna, másodrendű 7—8, réti széna, harmadrendű, csomagolásra 5.50—6.60, muharszéna 9.50, zabosbukkonyószéna 9.50, alomszalma, másodrendű 2.50—3 pengő métermázsánként.

Cirokszakál. Takaró szalma (uradalmi) 28—30, takaró szalma (kisgazdától) 26—28, béles szalma (uradalmi) 26—28, béles szalma (kisgazdától) 24—26 pengő métermázsánként. — *Ciroknyag* 9 pengő métermázsánként.

Nyersbőr. Marhabőr (minden sulyban) magyar 0.90, tarka 1.—, borjubőr (hosszu lábbal) 1.60 (7 kilon felül 10 százalékkal olcsóbb), báránybőr 1.— pengő kilogrammonként.

Tenyészmarhák és jármosok. Elsőrendű belföldi jármosok (tarka) 0.92—0.94, elsőrendű belföldi jármos ökor (fehér) 0.90—0.92, 1½—2 éves üszök 0.90—0.92, 1½—2 éves tinók 0.92—0.94, fiatal, friss fejos tehén 1.15—1.20 pengő kilogrammonként élősulyban.

Lóvásár. Igás kocsiló (nehéz nyugati fajta) 290—500, igás kocsiló (könnyű, nyugati fajta) 140—500, alárendelt minőségű lovak 70—200, vágólovak 45—140 pengő darabonként.

Vágómarhavásár. Ökor, középminőségű 72—82, gyenge 60—70, bika, legjobb 86—96, kivételesen 100, közép 70—84, tehén, közep 66—82, gyenge 52—64, bivaly 52 fillér kilogrammonként élősulyban.

Sertésvásár. Könnyű sertés 108—112, közepes 112—116, nehéz sertés 116—118 fillér kilogrammonként élősulyban.

Szurómarhavásár. Élő borjú, belföldi szopós, elsőrendű 1.40—1.50, másodrendű 1.14—1.38, élő bárány 0.60—0.74 pengő kg-ként élősulyban.

Husvásár. Marhahús a nyílt piacokon: Rostélyos, vastaghatázzin, felsál, fehérpecsenye, gömbölyű felsál 180—320, fartó, hátszin 180—320, csontos oldalas, tarja 140—280, szegye 120—200, gulyásnak való 120—220 fillér kilogrammonként. — *Borjúhús.* Felszeletelt comb 360—480, sütnivaló 180—360, pörköltnek való 140—240 fillér kilogrammonként. — *Juh- és báránghús.* Juhcomb 180—240, gerinc, lapocka 120—160, pörköltnek való 100—140, báránghús hátulja 200—240, eleje 140—200 fillér kilogrammonként. — *Sertéshús.* Friss karaj 240—290, friss comb, tarja, lapocka 180—220, friss oldalas 160—210, füstölt helybeli karaj, tarja, lapocka, oldalas 200—320, vidéki 280—360, olvasztani való szalonna 136—148, sózott kenyérszalonna 156—180, füstölt 160—200, hárj 140—168, zsíros tepertő 160—200, helybeli sertésszár 156—160 fillér kilogrammonként.

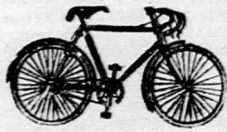
Baromfi és tojás. Élő állatok a nyílt piacokon: Tyuk 250—400, csirke 140—340, kappan 350—500 fillér darabonként. *Leölt állatok:* Tyuk 180—220, csirke 220—320, kappan 250—320, hizott ruca 200—250, lud hizott 200—240, pulyka hizott 180—260, sovány 160—180, ludmáj 500—900, ludszár és hárj 200—230 fillér kilogrammonként. — *Tojás:* Friss teatojás 10—12, főzötojás 9—11 fillér darabonként.

Vad. A nyílt piacokon: Nyul bőrbén, darabonként 300—400, kifejtve, bőr nélkül 110—120, fácán darabja 250—350, fogoly darabja 180, fenyves madár 80—100 fillér darabonként, szarvascomb 250—300, gerinc 300—400, lapocka 150—200, egyéb 80—100, őzgerinc 600, comb 300, egyéb 100—200, vaddisznógerinc 250, comb 250, egyéb 100—200 fillér kilogrammonként.

Hal. Élő állatok a nyílt piacokon: Harecs 350—500, esuka 240—400, ponty 200—260 fillér kilogrammonként.

Tej- és tejtermékek. A nyílt piacokon: Teljestej 26—32, aludttej 100, tejszín 260—320, tejföl 140—200, centrifugált teavaj tömbben 360—400, 10 dkg-os csomagolásban 380—450, főzővaj 300—360, szejtett vidéki vaj 320—360, tehénturó 70—100, sovány tehénturó 40—60, juhturó 220—260, liptóitúró 180—200, hazai ementáli sajt 320—480, hazai trappista 240—360 fillér kilogrammonként.

Eredeti angol THE CHAMPION és saját

készítési **Royal Star** kerékpárokat 180 P -től havi 16 P részletre. **Kerékpár-alkatrészeket nagyban árban:** Külső gumi ... 5.40 belső ... 1.80

LÁNG JAKAB és FIA kerékpárnagykereskedők

Budapest, VIII. ker., Jézus-héret 41. szám. Árjegyzék 1000 kóppal ingyen. Alapítva 1889.

Dr. FÉNYES szakorvos, vér-, bőr- és nemi betegnek rendel egész nap. Budapest, VII., RÁKÓCZI-UT 32. I. EM. 1. AJTÓ. — Rókus-kórházzal szemben.

RUHÁZATI SZÜKSÉGLETÉT

legelőnyösebben a

„HANGYA“

vidéki szövetezeteiben szerezheti be

Tartalékpenzек legelőnyösebben mint árúelőleg vagy folyószámla-betétek a **HANGYA** központnál gyűmölcsöz-tethető!

Zöldség. A nyílt piacokon: Sárgarépa kilogrammja 12—22, petrezselyem kilogrammja 28—36, zeller udonság, zöldjével darabja 4—12, zeller kilogrammja 14—26, őszifajta kalarábé kilogrammja 20—30, kevert zöldség 26—34, vöröshagyma zöldjével csomója 6—8, makói vöröshagyma kilogrammja 10—12, közönséges vöröshagyma 8—10 fokhagyma kilogrammja 70—120, cékla 16—30, fejessaláta 10—20, hazai fejeskáposzta, nyári udonság, 24—32, savanyított káposzta 32—36, kelkáposzta 26—60, vöröskáposzta 24—36, karfiol 50—90, torna 50—120, burgonya 14—18, Ella 12—14, közönséges 10—12, kifli 16—24, tömör csiperkegomba 200—360, szárított gomba 600—1500, fekete retek kilogrammja 16—30, hónapos retek csomója 20—40, ecetes ugorka 120—140, vizes 90—100, savanyított zöldpaprika kilogrammja 100—140, sütő tök 24—30, sóska 200—360, tisztított paraj 70—150, gyökér 60—100, főzött paradicsom literje 50—70 fillér.

Gyümölcs. A nyílt piacokon: Nemes fajlama 90—180, közönséges 50—120, rétes 70—100, szilvaiz 120—160, gyümölcsiz 140—360, télire eltett csemegezőlő 120—280, keményhüvelyű dió 90—140, dióbél 320—500, mogyoró, hazai 280—360, héjazott mandula 320—660 fillér kilogrammonként.

Száraz főzélék és száraz tézta. A nyílt piacokon: Lencse 36—60, hántolt feles borsó 48—80, fehér aprószemű bab 36—48, nagyszemű 52—80, szines 32—52, finom árpakása 80—120, durva 56—80, tojásos tarhonya 100—140 fillér kilogrammonként.

Fűszer, mák, mész és háziszappan. A nyílt piacokon: Édes nemespaprika 360—440, félédes, gulyás 320—360, rózsapaprika 240—280, erős 160—200 kereskedelmi 120—140, kék mák 100—120, pergetett mész 140—160, háziszappan 136—160, közönséges háziszappan 90—120 fillér kilogrammonként.

Paprika. Termelői árak kg-ként Szegeden: Édes nemespaprika 1.85—2.40, félédes paprika 1.30—1.50, rózsapaprika 0.90—1.10, másodrendű paprika 0.50—0.60, harmadrendű paprika 0.30—0.35, fűzérés csöves paprika füzeréként 2.50—4.20 pengő. *Kalocsán:* Édes nemespaprika 1.80—1.90, másodrendű paprika 0.60—0.70, harmadrendű paprika 0.18—0.20, rózsapaprika 1.15—1.35, fűzérés csöves paprika 0.60—0.70 pengő kilogrammonként élősulyban.

Szesz és szeszszitalok. A szeszüzletben a forgalom e héten is gyérbet keretek között mozgott és az összes szeszkatégoriák változatlan árban jegyeznek. A detailforgalomban finomított szesz 20 hl. vásárlásnál 267 pengő, 10 hl. vételnél 270 pengő jegyzetetik vevő hordójában készpénzfizetés mellett, plusz adók s plusz forgalmi adó. *Gyümölcs-pálinka:* A forgalom törkölyszeszben e héten is csendes volt, szilva-szeszfélekben azonnali szállításra törtétek üzletek változatlan árak mellett. *Borpárlat.* Nagy kínálat mellett 3.30—3.45 pengőn kelt el a termelő állomáson és minőség szerint, plusz 2 százaléki forgalmi adó.

Fapiac. A fenyőpiacot a fűrészáru tervezett behozatali vám foglalkoztatja és az összes érdekelt a vám életbeléptetése ellen foglalnak állást. — *Keményfában* az üzlet jelentéktelen mennyiségekre szorították. — *Tüzifában* a kereslet mérsékelte, a kínálat ugy belföldi, mint importfában jelentékeny. Száraz belföldi bükkhasáb termelői ára 310—325, tölgy- és cserhasáb 255—265, friss bükkhasáb 260—280, friss cserhasáb 220—240 budapesti paritásban, míg importfát magyar határállomásról 160, vámmal együtt budapesti paritásban 340—345 pengőért kínálnak.

Idegen pénzek vételi és eladási ára február hó 23-án. Az első szám azt az összeget jelenti, melyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A zárójelben levő szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. *Egy pengőnél többre kerül egy darab:* Angol font 27.75 (27.95); dollár 570.50 (573.60); hollandi forint 229.45 (230.45); német márká 135.95 (136.55) pengő. — *Egy pengőnél kevesebbre kerül:* Csehkorona 16.89 (17.01); szerb dinár 10.02 (10.10); francia frank 22.40 (22.70); lengyel zloty 63.90 (64.30); oláh leu 3.37 (3.41); olasz lira 29.85 (30.15) fillér.

Régi arany- és ezüstpénzek. Huszkoronás arany 22.9 (23.1); ezüst egykoronás 0.19 (0.21); ezüst régi forintos 0.54 (0.56); ezüst öt-koronás 1.17 (1.19) pengő darabonként.

FELELŐS SZERKESZTŐ: MAYER EMIL.

KIADJA: AZ UJ BARÁZDA LAPKIADÓ RT.

FELELŐS KIADÓ: FARAGÓ ALADÁR.

Gyűjtsünk előfizetőket

a

VASÁRNAP

számára!